

SLOVENSKI

Poročevalac

Izdaja časopisno-zvezniško podjetje SZDL »Naš tisk« / Direktor: Rudi Janžura / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska tiskarna »Slov. poročevalac« / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Tomšičeva 5/II, telefon 23-522 do 23-526 / Oglasi oddetek: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-Te-163 / Mesečna naročnina 200 din

Pomen sporazuma

Sporazum o zvezi, političnem sodelovanju in medsebojni pomoči, ki so ga danes podpisali zunanji ministri treh prijateljskih držav na Balkanu, je brez dvoma listina, ki veče kot zagotavlja, da bo v tem delu sveta vladal mir in se razvijalo prijateljsko sodelovanje.

Določila sporazuma so jasna in nedvoumna, in izražajo popolno soglasje, ki je prevladovalo na vseh zasedanjih blejske konferenec, kakor tudi v vseh preteklih mesecih balkanskega sodelovanja. Kljub temu, da zadnje mesece mednarodna napetost nekoliko popušta, je popolnoma normalno, da si male države, ki ne morejo nikogar ogroziti, zagotovijo še trdnje varnost in miren razvoj. Sporazum ima svoj polni raison d'être, ker ne gre za nekakšno koalicio velikih držav, temveč, da se tako izrazimo, za dokončanje stave, ki je v gradnji že dlje časa.

V uvodu listine o sporazumu vse tri države poudarjajo svojo privrženost Ustanovni listini Združenih narodov in mednarodnemu sodelovanju, kar potrjuje že prvi člen pogodbe. Eden izmed najbolj važnih členov sporazuma pa je drugi člen, ki govori o vojaškem in pravnem avtomatizmu. Sporazum določa popoln pravn avtomatizem, to je v primeru napada na eno izmed treh držav, bodo vse tri avtomatično v vojni stanju in napadalec, katerega smejo prekiniti samo po doseženem soglasju. Vojaški avtomatizem ni tako popoln, in sicer zato, da bi zavzele države ne bile vezane z enajstri pripravljeno vojaškimi sporazumi, temveč lahko ukrepanje za vsak primer posebej.

Drugi važni sklep blejske konferenec, ki ga vsebuje sporazum, pa je ustanovitev stalnega sveta Balkanske zveze, v katerem bodo trije zunanji ministri, poleg njih pa še tisti člani vlade, ki bo njihovo prisotnost zabeležal trenutni položaj, vključujoč tudi predsedniške vlade. Stalni svet bo v toliko boljji od dosedanje konferenec zunanjih ministrov, ker se bo sestajal najmanj dvakrat na leto in bo zato precej učinkovitejši in bolj elastičen. Kot je videti tudi po čl. 2. odločajo o vseh vprašanih političnih osebnosti, ne pa vojaške.

Šesti člen, za katerega lahko rečemo, da je vladalo v svetu precejšnje zanimanje, pa je v celoti izraz politike, ki jo vodi naša država vsa zadnja leta do Evrope in evropskih političnih in vojaških grupacij. Po načelu, da je mir nedeljiv in da bi vsaka napadalnost v nekem delu Evrope ogrozila mir tudi v drugih delih Evrope, izražajo tri balkanske države, popolno solidarnost z vsako morebitno žrtvijo napada; v primeru, da bi šlo za državo, ki ima v trenutku podpisa določene sporazume z eno od držav Balkanske zveze, pa se bodo podpisnice Balkanske zveze posvetovale o tem, kaj bi bilo treba uveljaviti. To ipa med drugim določa tudi Ustanovna listina OZN.

S čl. 7. se članice Balkanske zveze obvezujejo, da bodo spoštovale določila Združenih narodov za primere napadalnosti, v kolikor bodo učinkovito izvedeni, poleg tega pa je za vse tri balkanske države z današnjim dnem postala pravna obveznost resolucija generalne skupščine OZN, ki jo je 17. novembra 1950 predlagal Edvard Kardelj. Po tej resoluciji mora napadena država takoj objaviti, da je pripravljena prenehati s sovražnostmi in umakniti čete, ki so morala že na sovražnem ozemlju, na svoje meje. Namen tega določila je, odstraniti v primeru oboroženega spopada vsakršne dvome glede tega, kdo je žrtev napadalnosti in kdo je napadalec.

Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović podpisuje zgodovinski dokument

Važno je še določilo, da ostane o zvezi tudi določila ankarškega sporazuma o pristopanju drugih držav k Balkanski zvezi. Pristopi lahko vsaka država v tem delu sveta, ki to želi, vendar samo v primeru, da podpisnice sporazuma smatrajo za potrebno sprejeti novega člana, ki se mora poleg tega obvezati, da bo spoštoval načela, na katerih sloni sporazum.

Omenili bi še to, da je pri določilu, da bodo ratifikacijske listine deponirane v grškem zunanjem ministrstvu, obveljalo načelo rotacije, to se pravi, da je bil ankarški sporazum deponiran v Beogradu, sporazum o Balkanski zvezi bo deponiran v Atenah itd. Skozi vse besedilo sporazuma o Balkanski zvezi se vije kot nepretrgana nit, spoštovanje, ki ga čutijo tri balkanske države do Organizacije Združenih narodov, ravno tako pa se čuti želja vseh treh držav po miru in vsestranskem razvoju. To je videti tudi po sporočilu o balkanski posvetovalni skupščini, ki bo poleg sporazuma o Balkanski zvezi, pomenila velik korak naprej v konsolidaciji miru in zagotovila hitrejši napredek na vseh področjih v jugovzhodni Evropi. A. F.

Zadovoljstvo in veselje treh zunanjih ministrov balkanskih držav po podpisu sporazuma o Balkanski zvezi

Svečan podpis pogodbe o Balkanski zvezi

Zgodovinski pomen sporazuma za tri države in to področje

BLEJ, 9. avg. (Po telefonu). Danes točno ob 11.30 so zunanji ministri treh balkanskih držav slovesno podpisali pogodbo o zvezi, političnem sodelovanju in medsebojni pomoči. Sporazum so podpisali v veliki dvorani vile »Bled«, kjer so bila tudi zasedanja blejske konferenec. Ko so trije zunanji ministri podpisali vse tri izvide francoskega besedila, so si prisrčno čestitali in si nazdravili. Nato so vse tri delegacije ostale na tiskovni konferenci.

Uradno sporočilo

»Druga konferenca zunanjih ministrov, podpisnic ankarškega sporazuma je bila na Bledu od 6. do 9. avgusta 1954 leta. Grčijo je zastopal gospod Stefanos Stefanopoulos, Turčijo gospod Fuad Köprülü, Jugoslavijo pa gospod Koča Popović.

Glavna naloga konferenec je bila sklenitev zveze, h kateri težijo vlade in narodi treh držav že od podpisane ankarškega sporazuma.

Ministri so z zadovoljstvom ugotovili, da so izmenjave stališč med njihovimi vlada-mi, zlasti pa konferenca strokovnjakov, ki je bila v Atenah od 28. junija do 5. julija 1954. leta, pripeljale do vslednjive stališč o določbah sporazuma o zvezi. Zato so mogli hitro dokončati besedilo sporazuma.

Devetega avgusta je bil podpisan sporazum o zvezi, političnem sodelovanju in medsebojni pomoči.

Ministri so soglasno ocenili, da ima ta akt, kot prirodni rezultat razvoja sodelovanja med tremi državami, zgodovinski pomen za tri države in za to področje. Z novimi obveznostmi, ki jih vsebuje,

Takoj po podpisu listine o Balkanski zvezi, je državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović začel tiskovno konferenco. Kakor med podpisovanjem sporazuma, sta tudi tu sedela na njegovi desni in levi strani grški in turški zunanji ministri, za njimi pa ostali člani vseh treh delegacij. Na konferenci je bilo nad 50 domačih in tujih novinarjev. V začetku konferenec je svetnik v sekretariatu za zunanje zadeve Djura Ninčič prebral uradno sporočilo blejske konferenec:

predstavlja akt razširjeno pravno politično in vojaško osnovo za bodoče sodelovanje treh držav. Sporazum na odločilni način povečuje njihovo možnost za konstruktivno politično dejavnost na mednarodnem področju, kakor tudi njihovo varnost, in predstavlja dragocen prispevek konsolidaciji miru na osnovi spoštovanja suverenosti in neodvisnosti.

Med izmenjavanjem stališč o odnosih z neposrednimi sosedji njihovih držav, so se ministri sporazumeli, da predstavljajo normalizacija odnosov z vsemi tistimi, ki so pripravljene zares storiti, pozitiven prispevek interesu miru.

Ministri so tudi proučili splošni svetovni položaj. Ugotovili so, da se je neposredna nevarnost vojne zmanjšala. Izrazili so tudi prepričanje, da je dosledno miroljubno sode-

lovanje njihovih treh držav in primer, ki so ga s tem dale ostalim narodom, prispevalo k ustvaritvi elementa popuščanja napetosti v mednarodnem položaju in odločili so se, da bodo nadaljevali s tem delom.

V želji, da bi pospešili izvajanje odločbe, sprejete v Atenah 5. junija 1954. leta o ustanovitvi posvetovalne Balkanske skupščine, so se trije ministri sporazumeli o osnovnih načelih, na katerih bi morala biti ta skupščina zasnovana. V tem cilju so sestavili dokument, ki ga bodo predali svojim vladam.

Med konferenco so ministri poslušali tudi poročilo stalnega sekretariata, katerega so odobrili.

Odločili so tudi, da se bo osnoval znanstveni balkanski inštitut za proučevanje vprašanj, ki so skupna na področ-

Grški zunanji minister Stefanos Stefanopoulos pri podpisu pogodbe o Balkanski zvezi

Pogodba o zvezi, političnem sodelovanju in medsebojni pomoči

Pogodbene strani, — potrjujejo svojo zvestobo načelom, ki jih izraža Ustanovna listina Združenih narodov, in svojo željo, da prispevajo, združujoč svoje napore ohraniti miru, okrepitev varnosti in razvoju mednarodnega sodelovanja;

odločene, da na čimbolj učinkovit način zagotovijo ozemeljsko nedotakljivost, kakor tudi politično neodvisnost svojih držav v skladu z načeli in določbami ustanovne listine ZN;

prežete z željo, da razširijo in okrepijo osnovo prijateljstva in sodelovanja, ki jo določa pogodba o prijateljstvu in sodelovanju, podpisana 28. februarja 1953 v Ankari med njihovimi državami, ki se je izkazala kot izredno koristna; upoštevajoč, da je bil omenjeni sporazum vedno mišljen kot prvi korak k zvezi; prepričane, da je uresničitev takšne zveze potrebna;

uverjene poleg tega, da bo ustanovitev sistema kolektivne varnosti med njimi s sklenitvijo sporazuma o zvezi, predstavljala ne samo odločilni faktor za njihovo lastno varnost in neodvisnost, ampak tudi korist za vse ostale države, ki so za pravičen mir, zlasti pa še za tiste, ki so v tem delu sveta;

so se odločile, da sklenejo to pogodbo in so v tem cilju določile za svoje pooblaščenice predstavnike:

Predsednik FLRJ: njegovo ekscelenco gospoda Koča Popovića, državnega sekretarja za zunanje zadeve; Njegovo veličanstvo kralj Grkov: njegovo ekscelenco gospoda Stefanosa Stefanopulosa, ministra za zunanje zadeve; Predsednik republike Turčije: njegovo ekscelenco profesorja Fuada Köprülüja, ministra za zunanje zadeve;

ki so se po predložitvi svojih pravičnih pooblastil sporazumeli o naslednjem:

Čl. I. Pogodbene strani se zavezujejo, da bodo v skladu z določbami Ustanovne listine Združenih narodov na miren način reševale vse mednarodne spore, v katere bi bile lahko umešane, in da v svojih mednarodnih odnosih ne bodo uporabljale groženj niti sile na kakršnen koli način, ki ne bil v skladu s cilji Združenih narodov.

Čl. II. Pogodbene strani soglašajo, da bodo vsak oborožen napad na eno ali več od njih, na kateri koli del njihovih ozemelj smatrali kot napad na vse tri pogodbene strani, ki bodo potemtakem v izvrševanju pravice legitimne, individualne ali kolektivne samobrambe, ki jo uriznavlja 51. člen Ustanovne

Spomenica o Balkanski posvetovalni skupščini

Po slovesnem podpisu pogodbe o zvezi političnega sodelovanja in vzajemne pomoči je bil objavljen tudi memorandum o Balkanski posvetovalni skupščini, po katerem so se zunanji ministri Grčije, Turčije in Jugoslavije sporazumeli o načelih, na katerih naj bi po njihovem mišljenju počivala bodoča Balkanska posvetovalna skupščina in ki bodo kot priporočila predložena merodajnim vladam in ljudskim skupščinam treh prijateljskih držav podpisnic ankarškega sporazuma oziroma blejske zveze.

Ta memorandum o splošnih principih posvetovalne skupščine se glasi:

»Na osnovi sklepa, sprejeteja v Atenah lani meseca junija, v zvezi z ustanovitvijo posvetovalne skupščine držav podpisnic ankarške pogodbe in

navdane z željo, da pospešijo sodelovanje med tremi državami, ki je zasnovano na pogodbi o prijateljstvu in sodelovanju od 28. februarja 1953. leta v in-

teresu miru, varnosti in blaginje na njihovem področju.

z ozirom na napredek, ki je bil tako srečno ostvarjen v razvoju prijateljskih odnosov in v težnjah, izraženih od njihovih narodov, so se trije ministri sporazumeli, da predložijo v odobritev svojim vladam splošna načela za ustanovitev omenjene skupščine.

1. Posvetovalna skupščina naj bi bila sestavljena iz enakega števila predstavnikov vseh strani, ki jih določajo njihova ljudska predstavništva izmed svojih članov.

2. Ta skupščina naj bi se sestajala na rednem zasedanju najmanj enkrat na leto v glavnih mestih ali drugih mestih podpisnic sporazuma in to v izmenjavah.

3. Posvetovalna skupščina naj bi proučevala pota, načine in oblike razvoja sodelovanja med tremi državami ter dajala sugestije in priporočila.

4. Sugestije in priporočila posvetovalne skupščine bi imele značaj nasvetov.

5. Sugestije in priporočila posvetovalne skupščine bi morale dobiti večino glasov vsake nacionalne skupine.

6. Statut skupščine naj bi izdelale vlade treh držav.

Predsednik Tito na Bledu

Bled, 9. avg. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je prispel danes ob 15.30 na Bled, kjer bo nočoj v vili »Bled« privedel sprejem za delegacije, udeležene pri blejski konferenci in za diplomatski zbor.

Vel. Britanija in Francija pozdravljata sklenitev zveze

London, 9. avg. (Tanjug) »Vlada Združenega kraljevstva najtopleje pozdravlja podpis Balkanske zveze med Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo.« je izjavil uradni predstavnik britanskega ministrstva za zunanje zadeve. »Veseli nas,« je dejal, »ta manifestacija enotnosti treh držav zlasti zaradi tega, ker pomeni balkanski sporazum okrepitev miru v jugovzhodni Evropi.« — Predstavnik britanskega zunanjega ministrstva je tudi izrazil svoje prepričanje, da bo Balkanska zveza omogočila boljše odnose med Italijo in Jugoslavijo.

Pariz, 9. avg. (AFP). Franco-ski pooblaščenci krogi izjavljajo, da so zelo zadovoljni zaradi podpisa Balkanskega sporazuma, ki je važen faktor za varstvo Balkana in Evrope. Isti krogi poudarjajo, da je podpis sporazuma akt razuma, ki odpira določeno zvezo prijateljskih odnosov med Grčijo, Turčijo in Jugoslavijo.

Predsednik Tito sprejel Daviesa

Brdo pri Kranju, 9. avgusta (Tanjug) Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel večeraj dopoldne na Brdu pri Kranju bivšega ambasadorja ZDA g. Josepha Daviesa ter imel z njim daljši razgovor. Sprejemu je prisostvoval tudi Vladimir Popović, predsednik zunanje-političnega odbora zvezne ljudske skupščine.

VREME

Vremenska napoved za torek: Precejšnja, menjajoča oblačnost, vmes nekaj padavin, predvsem krajevne značaja. Temperatura ponoči med 12 in 16, čez dan do 28 stopinj Celzija.

Turški zunanji minister prof. Fuad Köprülü podpisuje sporazum

EDVARD KARDELJ:

Pet let izkušeni

Naši delavski sveti imajo sedaj za seboj pet let izkušenj. To je dovolj dolg rok, da se zmorejo napraviti določeni zaključki o njihovem uspehu ali neuspehu, o njihovi upravičenosti in o perspektivah njihovega razvoja v bodočnosti.

Mislim, da danes v naši državi, pa tudi izven nje ni človeka, ki se bi pošeno lotil analize teh izkušenj in bi bil pripravljen oporekati nesporno pozitivno afirmacijo delavskih svetov v našem družbenem razvoju. Ta afirmacija je toliko uspešna, močna in bogata raznih pozitivnih socialističnih posebnosti v vseh področjih družbenega življenja, da moremo že danes trditi, da delavski sveti niso samo specifična našega razvoja, temveč so — eni ali drugi obliki — neobhodni elementi v mehanizmu socialistične demokracije na prehodu od kapitalizma k socializmu sploh.

Delavski sveti so skupno s komuno postali najvažnejši politični in ekonomski mehanizem, s katerim delavski razred predvsem izvaja svojo zgodovinsko vlogo nosilca družbenega gibanja k socializmu, k brezrazredni družbi

Individualnega ekonomskega interesa ni več pretežno v rokah nekega tretjega in ne v boju proti sistemu. Sistem delavskega sveta delavcev ne opreča v delu in usmerja, ne v boj s sistemom ali s kakšnim »višjim«, ki določa njegovo usodo, temveč z materijo, s težkočami in pomanjkljivostmi v proizvodnji in razdeljevanju, kakor tudi v njegovem aktivnem sodelovanju v komuni in drugih organih družbenega upravljanja, od česar vsega je v skrajni liniji odvisen njegov ekonomski položaj. Njegova splošna orientacija postaja torej povsem nova.

Seveda ne trdim, da je vse to pri nas že dejstvo. Naš sistem je še preveč obremenjen s

vodnih sil, in njegovo lastno delo, a zatek v skladu s kolektivnim interesom vse skupnosti delovnih ljudi, pri kateri odločanju delovni človek prav tako neposredno sodeluje.

V takem položaju so v obeh naših delovnih ljudi ne samo nepravični, temveč tudi naravnost smešni vsi politični propagandisti za tuji račun, ki nudijo kot nadomestilo za delavske svete in komune našim delovnim ljudem bodisi raj birokratičnega despotizma brez kakšne pravice in vloge delovnih ljudi v upravljanju gospodarstva, bodisi vrnitev starega privatnega kapitalističnega gospodarstva z vsemi dobrotami, ki jih naši delavci že poznajo iz izku-

nje proizvodnje svojega lastnega delovnega kolektiva in nadaljnje razvijanje produktivnih sil v svoji lastni komuni in v vsej državi. Individualni interesi delovnega človeka in kolektivni interes družbene skupnosti sta torej direktno in očitno v medsebojni odvisnosti. Naš delavec se vse bolj zaveda dejstva, da je njegov standard odvisen od uspeha vsega njegovega kolektiva in od standarda celotne komune, v kateri živi, kakor tudi, da je ta standard zopet predvsem odvisen od razvoja proizvodnih sil komune same in vse države, seveda pod pogojem, da je osnovna razdelitev presežka dela izvršena po stvarnih potrebah ekonomskega razvoja in v smislu načela: vsakdo naj dela po sposobnosti in prejema po delu. V tej specifični povezanosti individualnega in kolektivnega interesa je torej stimulans, ki more pri ustreznih splošnih ekonomskih politikah države mnogo močnejše učinkovati v smeri nadaljnega razvoja proizvodnih sil kakor boj za profit v pogojih razvitega kapitalizma. Nobeni tehnokratski administrativni mehanizmi in nobene strokovnjške matematične formule ne morejo zamenjati tega zavednega in stihijeskega delovanja socialističnih ekonomskih sil po delavskem svetu in komuni. Te družbene oblike so razen tega najbolj primerne, da pritegnejo k zavednemu družbenemu upravljanju milijone in milijone delovnih ljudi — večeraj nam jemniških sužnjev kapitalistov ali slepih brezpravnih kmetov na šahovnici državokapitalističnega birokratičnega despotizma — ter jih delajo za gospodarje svoje lastne usode. Samo s tem morejo v največji možni meri vzpodbuditi njihovo ustvarjalno iniciativo in napraviti nove družbene odnose produktivne, kakor so bili kapitalistični, kar je predvsem pogoj, da bi se mogli novi družbeni odnosi vzdržati in nadalje razvijati v smeri socializma. To je torej eden izmed najvažnejših virov onega življenja v našem gospodarstvu zadnjih let, ki se kaže v večji produktivnosti dela, o čemur ugotovimo v vsi večji produktivnosti dela, in tendenci k dobru gospodarjenju, večjemu varčevanju, boljšemu izkoriščanju sredstev in materiala, k boljši trgovini, večjemu izvozu itd., itd. Ni nobenega dvoma, da bi vse te tendence še krepkeje učinkovale, ako bi se naš gospodarski sistem hitreje in dosledneje oprečal gotovih elementov starega sistema in starih pojmovanj, ki še sedaj ovirajo iniciativo od spodaj in otežujejo iskanje in uporabo najbolj stimulatívni metod v proizvodnji ter gospodarskih odnosih sploh.

Seveda imajo delavski sveti tudi svoje slabe strani in svoje pomanjkljivosti in sicer ne malo. To so predvsem mnoge slabosti in pomanjkljivosti, ki so posledica dejstva, da gre za povsem nove odnose, organizacijske oblike in delovne metode, ki se morajo še uveljaviti. V naših delovnih svetih se čuti, da so nova tvorba, da še nimajo rutine in da iz izkušenj še niso napravili splošne praktične zaključke, ki bi mogli služiti kot preverjena navodila za vse. Zato je še mnogo iskanja, tpaanja na mestu, jalovih poskusov in zaletosti lahkovernega anarhističnega zaupanja in pretiranega birokratičnega nezaujanja. Iz vsega tega seveda izvira pomanjkljivosti in škoda. To je cena, ki jo moramo vsakokrat plačati za začetniško šolo, bo pa čim manjša, kolikor bolj se bomo vztrajneje, vsak dan in konkretno borili proti negativnim pojavom.

Medtem so poleg slabosti te vrste, ki so posledica pomanjkanja izkušenj in rutine, tudi bistvene pomanjkljivosti, ki izvirajo iz samega sistema, ali bolje rečeno, iz nedograjnosti sistema. Nekoliko prej sem dejal, da je naš delovni človek težnji za zboljšanjem svojega ekonomskega položaja po delavskih svetih predvsem usmerjen k večji produktivnosti dela in hitrejšemu razvoju proizvodnih sil sploh. V sedanjih fazi graditve našega sistema in razvoja ekonomskih odnosov pa obstoji še ena druga možnost manifestiranja te težnje, namreč v tendenci k ekonomskim prednostim na tuji račun, na račun drugega delavca, druge panoge ali druge komune. Nedograjnost našega ekonomskega sistema omogoča, da morejo take tendence prihajati do izraza v zelo škodljivih in politično negativnih oblikah. Zlasti jih krepi velika neenakomernost v ekonomski razvitosti posameznih delovnih svetov. To je vir onih škodljivih pojavov, ki jih imenujemo za lokalizem, partikularizem itd., in ki zelo pogosto dobivajo tudi politično

mnogimi ostanki starega, da bi mogli govoriti, da je tak preobrat že dosežen. Delamo dejansko šele prve korake v tej smeri, toda očitno in nesporno je, da se v delavskih svetih razvija prav tako težnja in da že rodi pozitivne posledice v vseh področjih našega družbenega življenja. Zato moremo danes reči o naših delovnih svetih v enaki meri kakor o komunah, da je to »končno najdena politična oblika, v kateri se je mogla izvršiti ekonomska osvoboditev dela, kar je svoječasno rekel Karl Marx o komuni. Za dobo socializma pomenijo delavski sveti skupno z zbori proizvajalcev in komuno dejansko politično moč, tako postajajo položaj, vloga in interes naših delavskih svetov v specifični povezanosti z večjimi proizvajalci in komuno nosilec socialističnega mehanizma in najvažnejši izvir politične moči mlade družbe na poti k socializmu. Družba, katere obstoj je odvisen izključno ali pretežno od državne sile, ni močna družba, ne glede na to, ali gre za mlado družbo, ki je šele izšla iz revolucije, ali za družbeni sistem, ki se je zgodovinsko preživel ter umetno vzdržuje svojo eksistenco. Določeni družbeni sistem je notranje močan in nepremagljiv šele tedaj, kadar postane in dokler ostane družbeno ekonomsko potreben, a v vladajoči zavesti ljudi nenadomestljiv. Kapitalizem je bil močan vse dotle, dokler je bil kapitalist ekonomsko neogibno potreben in nenadomestljiv, toda samo dotle. Tudi z močjo socializma je v gotovem smislu isto. Proletarska revolucija se mora degenerirati, ako je graditve socializma zadeva državne aparata, namreč, ako ne postane zares zadeva zavestnega in stihijeskega udeleževanja delovnih množic v družbenih odnosih, ki so sami po sebi toliko družbeno ekonomsko neogibni, da zavest teh množic ne more prenesti nič drugega.

Tako notranjo moč so začeli dajati naši družbi delavski sveti. V sistemu državnega administrativnega upravljanja gospodarstva in v državnokapitalističnih odnosih, namreč v pogojih, kadar se konkretni družbeni položaj delavcev v proizvodnji ne izpreminja, temveč se izpremeni samo upravitelj ter način razdeljevanja delovnega presežka, — kar seveda more biti tudi samo po sebi prav tako velika revolucionarna izprememba — more še pri delavcu v določenih pogojih prevladati zavest, da bi »bilo pod kapitalizmom bolj«. Pri obstoju delavskih svetov take tendence ne morejo več prevladovati. Namreč, delavski sveti so začeli iz temelja izpreminjati način mišljenja med delavci. Usoda

delavskih svetov je torej izredno močan politični faktor socializma, v katerem se stihijeska socialistična tendenca delavskega razreda najpopolneje povezuje z njegovo zavestno socialistično akcijo. Pokazalo se je, da morejo delavski sveti v sodelovanju s komuno popolnoma nadomestiti v neposrednem upravljanju proizvodnje tako kapitalista kakor tudi državni administrativni aparat. »Prerokovanje«, da bodo delavski sveti razrušili proizvodnjo in gospodarstvo, so se pokazala v isti meri lažniva, reakcionarna in preračunana na kompromitiranje zgodovinske vloge delavskega razreda kot nosilca družbenega gibanja k socializmu, kakor so bile reakcionarne in lažnive govorice, da bo delavski razred upropastil družbo, ako pride na oblast. Dejansko so prav delavski sveti dali proizvodnji in gospodarstvu sploh nove pobude, ki omogočajo maksimalno pospešitev razvoja proizvodnih sil v okviru danih materialnih pogojev.

Vsakdo, ki objektivno spremlja razvoj naše družbene stvarnosti, bo moral ugotoviti, da so se delavski sveti do te mere ukoreninili v njej ter postali tako močan družbeni faktor, da bi vsak poskus njihove likvidacije ali bistvene omejitve njihove vloge ali kakršnega koli napada nanje naletel na hud in enoten odpor delavskih množic. Čeprav žele se pet let, so se tako globoko ukoreninili v družbene odnose, da si naši delovni ljudje ne morejo več ni zamisliti kakršno koli drugo silo na položaju ali v ekonomski vlogi delavskih svetov. To dejstvo je najboljša potrditev ne samo njihove zgodovinske družbene upravičenosti, temveč tudi njihove neobhodnosti in neizogibnosti na poti družbe od kapitalizma k socializmu.

Kakor so za kapitalizem interes, položaj in vloga privatnega lastnika okostje celotne družbene zgradbe, njenega notranjega mehanizma in njene politične moči, tako postajajo položaj, vloga in interes naših delavskih svetov v specifični povezanosti z večjimi proizvajalci in komuno nosilec socialističnega mehanizma in najvažnejši izvir politične moči mlade družbe na poti k socializmu. Družba, katere obstoj je odvisen izključno ali pretežno od državne sile, ni močna družba, ne glede na to, ali gre za mlado družbo, ki je šele izšla iz revolucije, ali za družbeni sistem, ki se je zgodovinsko preživel ter umetno vzdržuje svojo eksistenco. Določeni družbeni sistem je notranje močan in nepremagljiv šele tedaj, kadar postane in dokler ostane družbeno ekonomsko potreben, a v vladajoči zavesti ljudi nenadomestljiv. Kapitalizem je bil močan vse dotle, dokler je bil kapitalist ekonomsko neogibno potreben in nenadomestljiv, toda samo dotle. Tudi z močjo socializma je v gotovem smislu isto. Proletarska revolucija se mora degenerirati, ako je graditve socializma zadeva državne aparata, namreč, ako ne postane zares zadeva zavestnega in stihijeskega udeleževanja delovnih množic v družbenih odnosih, ki so sami po sebi toliko družbeno ekonomsko neogibni, da zavest teh množic ne more prenesti nič drugega.

Tekmovanje v pripravah za Ostrožno

Medtem ko smo se v poletnih mesecih minulih let že več ali manj sprijaznili z ne preveč živahno delavnostjo množičnih organizacij in smo jo pripisovali času počitnic, pa doživljamo v letošnjem poletju v celjskem okraju novo rast dela množičnih organizacij v mestih in vaseh. Priprave na zbor štajerskih partizanov 19. septembra na Ostrožnem pri Celju so ravno sredi najhujše priprave, ki na nogo tudi sleherni vas in naselje. Resne priprave terjajo vztrajnega dela, in tega ne manjka nikjer.

Iz Šmarja bo odšlo okrog 3000 ljudi

Poleg občinskega pripravljalnega štaba v Šmarju pri Jelšah, so v zadnjem času poživili svoje delo tudi pripravljalni vaski odbori za zbor na Ostrožnem. Čeprav še nimajo urejenih končnih prijav, kaže po prvih pripravah in po zanimanju, da se bo iz šmarske občine na Ostrožnem zbralo blizu 3000 ljudi.

Rogatec bo okrašen tako, kot še nikoli

V Rogatcu so doslej bolj uspešno zbirali prijave za udeležbo na slavnosti na Ostrožnem med člani delovnih kolektivov. Na vasi še niso vzbudili toliko zanimanja za ta zgodovinski zbor. Da bo pa delo v pripravah na zbor uspešnejše so se odločili okrasiti Rogatec že dober teden pred 19. septembrom. Z gesli, slavaloki in okrašenimi Rogatec bodo opozarjali občane na zbor, in jih hkrati pozivali k udeležbi. Računajo, da bo odšlo najmanj 1000 ljudi iz rogaške občine na Ostrožno.

V Laškem že delajo za okrasitev

Poleg običajnih nalog v pripravah na Ostrožno se Laščani skrbno pripravljajo še na okrasitev mesta. V teh dnevih so kupili 500 m blaga za zastave. Po načrtih pa bodo okrasili mesto ter precejšen del poti proti Celju. Samo s temi deli za okrasitev se v Laškem ukvarja okoli 30 domačinov.

Tudi dolina ob Sotli se pripravlja

Prijazna dolina ob Sotli v pripravah na Ostrožno ne zaostaja za drugimi predeli celjskega okraja. Čeprav spominskih znakov še niso začeli prodajati, so vendarle vzbudili zanimanje za slavnosti na Ostrožnem tako, da že lahko govorimo o približnem številu udeležencev. Vsekakor pa bo udeležba s teh krajev odvisna od organizacije prevoza. Medtem, ko bodo iz Pristave ljudje odšli do železniške postaje v Stranje ali Mestinje peš, pa bo treba za udeležence

s Polja, Podčetrtka itd. organizirati prevoz do Celja ali do najbližje postaje s kamioni. Ce bo ta naloga uspešno izvršena, potem računamo, da bo iz Polja ob Sotli odšlo na Ostrožno polovico prebivalcev, to je okoli 400, iz Podčetrtka pa nad 800 ljudi.

V Rimskih Toplicah bodo postavili pet slavalokov

V Rimskih Toplicah so že končali z zbiranjem podatkov štajerskih borcev. Tudi značke so že pričeli prodajati. Po prvih poročilih kaže, da bo odšlo okoli 70% prebivalcev občine na zbor štajerskih partizanov. Na prvih sestankih, ki so jih imeli, so med drugim še sklenili, da bodo v vasi postavili pet slavalokov.

Vojnik je sprejel tekmovalje, ki ga je napovedalo Frankolovo

V Vojniku je pripravljalnemu štabu za proslavo na Ostrožnem zelo živahno. Tu so sklenili, da bodo prebelili vsa proleja hiš ob glavni cesti, pa tudi ostale hiše bodo lepo očistili. Trg sam bodo okrasili z zastavami in slavaloki. Ze zato bo tekmovalje, ki ga je napovedalo Frankolovo in ki so ga Vojniku tudi sprejeli, zelo zanimivo. Saj so v Frankolovem dal v tekmovalni načrt tudi točke, ki govorijo o okrasitvi naselij in postavljanju slavalokov.

Naši združniki na švedskem

Beograd, 9. avg. (Jugopres). Petindvajset jugoslovenskih združnikov bo 23. avg. odpotovalo kot štipendisti UNESCO na Švedsko, kjer si bodo med 14-dnevnim bivanjem ogledali švedske družne farme, kongske planine, trgovske hiše in šole za spoznavanje dejavnosti svetovnih združniških organizacij.

DEVIZNI TEČAJI

Na dev. obračunskem mestu v Ljubljani so bili dne 9. avgusta zaključni po naslednjih tečajih: USA dolar 944 (942,14, 942,20, 214); angl. funt 2490 (2474,52, 2478,11, 194); DM 20.090 (20078,35, 20.082,86, 131); belg. frank — (1890, 1890, 209); franc. frank 270 (265,63, 266,67, 213); kilir. švic. frank 18945 (18.830, 18831,57, 174); ital. lira 145 (144,97, 145,01, 202); Lit. STO 145 (143, 145, 202); holand. forint — (22.565,91, 22.566,14, 185); vjedt. kr. — (16.612,76, 16.680, 187); egip. funt — 1991, 1931, 123); obr. dolar Avstr. 830 (848,86, 849,69, 183); obr. dolar Danska — (736, 736, 145); obr. dolar Grčija — (746, 746, 148); obr. dolar Turčija 636, (635, 635, 37, 111); obr. dolar Argent. — (635, 635, 111); obr. dolar Brazil. 670 (687,51, 689,50, 123).

OPOMBA: številke in oklepaju pomenijo: 1. številko predhodni srednji tečaj FLRJ, 2. številko srednji tečaj FLRJ, 3. številko zbir v %; črtica za označbo devize pomeni, da v tej devizi ni bilo zaključkov v Ljubljani. SITUACIJA: Promet je bil srednji, večji zaključki so bili v nem. markah, švic. frankih, ital. liri in USA dolarjih. Narodna banka je odkupila večje količine zlasti tistih deviz za katere ni bilo mnogo zanimanja s strani ostalih kupcev (amer. dolarji, STT lire). Vsi tečajni so nekoliko porasli in je tendenca še vnaperj čvrsta.

Zagorje je svečano proslavilo drugi občinski praznik

Na slavnostnem zborovanju je govoril tudi predsednik Ljudske skupščine LRS Miha Marinko — Otvoritev novega zdravstvenega doma

Zagorje, 9. avg. Lepo sončno vreme je privabilo danes na proslavo drugega občinskega praznika lepo število gostov in domačinov. Zjutraj je bila ob petih budnica, kmalu nato pa so začeli prihajati prvi gostje v praznično okrašeno zagorsko dolino, da bi se udeležili proslave. Ob sedmih je bila v postlopu ljudskega odbora mestne občine slavnostna seja. Ob osmih je krenila iz Lok proti Zagorju povorka. V sprevodu, v katerem je bilo precej nad 3000 ljudi, so igralo godbe Svoboda II Toplice, mladinska godba Svoboda-center v Trbovljah in godba železničarskega prosv. društva iz Zidanega mesta. Po prihodu spreveda na slavnostni prostor ob Cesti 9. avgusta se je začelo slavnostno zborovanje. Med številnimi gosti so bili tudi predsednik Ljudske skupščine LRS tov. Miha Marinko, organizacijski sekretar ZKS Vida Tomšičeva, direktor ljubljanske Drame Mile Klopčič, predsednik OLO v Trbovljah Tine Gosak, sekretar ZK okraja Trbovlje Viktor Kovač, sekretar okrajnega odbora SZDL Janez Jesenšek in mnogi drugi zastopniki ljudske oblasti ter organizacij iz Trbovelj, Hrastnika in Radeč.

Zborovanje je otvoril predsednik pripravljalnega odbora tov. Franc Klun, slavnostni govor pa je imel predsednik ljudskega odbora mestne občine Zagorja in ljudski poslanec Alojz Lukač, ki se je tudi spomnil številnih žrtov, ki jih je dala zagorska dolina v narodnoosvobodilni vojni.

Za njim je spregovoril še predsednik Ljudske skupščine LRS tov. Miha Marinko, ki je v svojem izčrpnem govoru poudaril zgodovinsko borbo za gorskega proletariata. Ob tej priložnosti je dejal, da je bilo Zagorje eno redkih revolucionarnih središč v naši republici in državi, ki je vsekoli ostalo zvesto delavskemu razredu. Spomnil se je številnih bojev delavskega razreda Zagorja za delavske pravice pod vodstvom KPS. Dejal je, da ga kot zagorskega rojaka veže toliko spominov na Zagorje in zagorsko delavstvo, da ne more molče mimo njih. V nadaljevanju svojega govora je omenil tržaško vprašanje, podpis zveze med Jugoslavijo, Turčijo in Grčijo in druga važna mednarodna vprašanja. Ob koncu je pozval navzoče, naj v prihodnjih mesecih trezno preudarijo osnutke bodočega razvoja komun, ki bodo v kratkem razposlani volivcem v razpravo.

Za izčrpano poročilo so tov. Marinka nagradili številni gostje in domačini z dolgotrajnim ploskanjem.

Med slavnostnim zborovanjem so enote predvojaškega središča Zagorje začele napad na Gorico nad Zagorjem in pokazale svojo obrambno sposobnost.

Ob zaključku je tov. Franc Kovač poročal o izidu tekmovalnje v športnih disciplinah in

čestital zmagovalcem. S tem je bilo zaključeno zborovanje ob proslavi drugega občinskega praznika v Zagorju.

Sledila je otvoritev zdravstvenega doma, ki je eden najlepših v Sloveniji in Jugoslaviji. Otvoritev doma so prisostvovali poleg drugih gostov rektor Medicinske visoke šole dr. Pavel Lunaček, direktor centralnega higienskega zavoda dr. Marijan Avčič, pomočnik sekretarja za zdravstvo dr. Tone Ravnikar in projektant doma inž. Jože Platnar.

Zdravstveni dom, ki so ga gradili od avgusta 1946 je odprl predsednik gradbenega oddelka Davorin Kovač. Nekaj besed je spregovoril še dr. Tone Ravnikar, ki je posebej poudaril marljivost Zagorjanov glede na zdravstveno službo. Po ogledu doma je sledila še otvoritev tovarne konfekcije »Sava«, ki jo je odprl sekretar mestnega komiteja ZK Zagorje tov. Franc Ludovika, ki je posebno poudaril težnje ljudske oblasti Zagorja po zaposlitvi ženske mladine. Tovarna konfekcije »Sava« izdela že ob začetku obratovanja vsak dan 100 moških srajc in moških spodnjih hlač. Tovarna zaposluje sedaj 60 delavk, do konca leta pa jih bo lahko sprejela še več kot 100.

M. L.

Javljamo, da je po dolgi mučni bolezni preminila hčerka, sestra

JOZEFA KEPEC

Pogreb bo dne 10. avgusta 1954. ob 11. uri iz hiše žalosti Mala Loka na pokopališču v Hanu. Zalučilo obe žene mati Doroteja, sestra Minka, Cilka, brat Jakob in ostalo sorodstvo.

Nenadoma nas je zapustil naš prelublji papa

dr. Franc Schaubach
okrožni inšpektor v pokoju

K zadnjemu počitku ga bomo spremlili v sredo, dne 11. avgusta 1954 ob 18. uri v Črnomlju.

Družina Schaubach - Šef

OB ROBU dogodkov

„Z našo zvezo bomo dali svetu lep primer konstruktivne ustvarjalnosti“

Misija dobre volje

Odhod osemčlanske delegacije britanske laburistične delegacije, ki jo vodi Clement Attlee in Aneurin Bevan v Peking, pomeni ne samo v angleškem merilu, pač pa tudi v svetovnem gledišču izredno pomemben dogodek.

Najprej je treba poudariti, da je to po sestavi najmočnejša delegacija, kar jih je laburistična stranka kdaj koli poslala v tujino. Poleg Attleja in Bevana je namreč v delegaciji tudi Morgan Phillips, generalni tajnik stranke in predsednik socialistične internacionale, z njim pa je trije prvaki britanskega sindikalnega gibanja in Summerskill, bivši minister v laburistični vladi, ter Wilfred Burke, predsednik stranke.

Drugič je treba upoštevati, da je to prvi obisk te vrste, ki ga doživi Kitajska, odkar je oblast prevzel Mao Ce Tungov režim. Tretjič je ta obisk važen tudi zaradi tega, ker je laburistični eplov na britansko znanio politiko zelo občuten, obstoja pa velika možnost, da bodo laburisti pri prihodnjih volitvah v Veliki Britaniji — zmagali. Njihovi pogledi na razmere v Aziji bi bili v tem primeru lahko odločilni za celoten sklop mednarodnih odnosov.

V pojasnilu »Zakaj gremo na Kitajsko?«, ki ga je Morgan Phillips objavil v listu »Reynold's News«, so navedene nekatere misli, ki utegnejo biti važne pri razgovorih v Pekingu. »Svoje gostitelje bomo poskušali prepričati, da si laburistična stranka zelo prizadeva, da bi odstranila medsebojno nezamevanje in s tem pripomogla, da bi se energija in viri surovin lahko izkoristili za dober blaginje naših narodov. Nekateri tolmачi to izjavo, čes da si bo laburistična delegacija prizadevala izboljšati trgovske stike med Anglijo in LR Kitajsko, stike, ki bi bili nemara koristni za Anglež, pomembni za Kitajce, v širajni posledici pa dobra omnova za nadaljnje politično sodelovanje.

Iz Phillipsove izjave pa je vredno citirati še en odstavek. Ko tajnik laburistične stranke opravičuje to potovanje v Peking in zavrača napade konservativnega tiska, pravi: »Ze prej so nas kritizirali, čes da obiskujemo komunistične države. Spominim se podobnih napadov iz l. 1950, ko smo poslali svojo prvo uradno delegacijo v Jugoslavijo. Tri leta pozneje pa je britanska konservativna vlada povabila maršala Tita na uradni obisk.« Ob tej priložnosti bi bil vsekar možen daljši komentar...

Laburistično potovanje pa je zanimivo še s stališča, ker jih pelje pot skozi Moskvo, kjer Attlee in njegovi sodelavci pričakujejo, da jih bo sprejel Malenkov. Če se to res zgodi, potem lahko vrstimo tudi za prvi sestanek Malenkova z zahodnimi politiki med važnejše politične dogodke sedanjih dni.

Po tritedenskem obisku na Kitajskem bo laburistična delegacija odšla še na Japonsko z namenom, da pomiri obe krili jap. socialist. stranke, obiskala bo Singapur in se sestala z malajskimi socialisti. Na pa bo tudi v Rangun na konferenco s tamšnjimi vodilnimi politiki. Skratka, obsežen načrt, ki zna ugodno vplivati na odnose med Zahodom in Vzhodom...

Obsedno stanje v Goi

Portugalsko predstavništvo je v notih indijski vladi predlagalo naj bi prišla v Indijo mednarodna komisija in presodila portugalsko - indijski spor

New Delhi, 9. avg. (AFP). Portugalsko predstavništvo v New Delhiju je izročilo indijski vladi noto, v kateri portugalska vlada predlaga, naj bi bila po-

Nehru proti rangunski konferenci

London, 9. avg. (Reuter) Iz dobro obveščanih krogov se je zvedelo, da je predsednik indijske vlade Nehru poslal noto predsedniku ceylonske vlade Kotelaweli, v kateri ga obvešča, da bi bilo sklicanje rangunskih konferenc, na kateri bi države Jugovzhodne Azije razpravljale o obrambnem paktu Jugovzhodne Azije, preuranjeno. To svojo noto je predsednik indijske vlade poslal, ko je dobil poziv, naj bi Indija sodelovala pri konferenci.

Za invazijo na LR Kitajsko

New York, 9. avg. (Reuter) — Bivši ameriški ambasador v ZSSR William Bullitt je danes izjavil, da bi bilo treba izvršiti invazijo na LR Kitajsko. V članku, ki ga objavlja ameriški časopis »Look«, naglašja Bullitt, da za to invazijo ne bi bilo potrebno mnogo ameriških vojaških sil, ker bi glavno breme boja na kopnem padlo na Južno Korejo in na Čangkajskovo vojsko.

Tako je poudaril v svoji zdravici turški zunanji minister g. Fuad Köprülü pri svečanem kosilu, ki ga je po podpisu pogodbe priredil na čast delegacijam blejske konference

Bled, 9. avg. (Tanjug). Minister za zunanje zadeve Turčije prof. FAUD KÖPRÜLÜ je priredil danes ob 13.30 v dvorani hotela »Toplice« kosilo na čast delegacij, ki so sodelovale pri trojni konferenci na Bledu. Kosilu so prisostvovali turški zunanji minister g. Fuad Köprülü, državni sekretar KOČA POPOVIČ ter vsi člani grške, turške in jugoslovanske delegacije.

Minister za zunanje zadeve Turčije prof. Köprülü je izrekel med kosilom naslednjo zdravico: »Občutim se zelo srečnega in privilegirana zaradi dejstva, da je to kosilo prvo, ki nas združuje po podpisu naše pogodbe o zvezi, političnem sodelovanju in vzajemni pomoči. Občutke, ki so me obdajali med tako veličastno svečanostjo podpisovanja v lepi vili »Bled«, so bili občutki zadovoljstva, utehe in ponosa.

V nedeljo so bile delegacije treh balkanskih držav na izletu pri Bohinjskem jezeru

Za večje upoštevanje ustanov in organov OZN

Hammerskjöld je pozdravil uspeh, ki je bil dosežen na ženevski konferenci, dodal pa je, da bi morali biti organi OZN bolj obveščeni o položaju v času konference

New York, 9. avg. (Tanjug). »Vsak resen napor za doseg ciljev Združenih narodov ne glede na to, ali je v okviru te organizacije ali pa izven nje, bodo Združeni narodi pozdravili,« je naglasil v svojem poročilu generalni sekretar OZN Dag Hammerskjöld ter dostavil, da bodo Združeni narodi vse take napore tudi podpirali.

Poročilo generalnega sekretarja, ki je pripravljeno za jesensko zasedanje Generalne skupščine OZN, obravnava razdobje od julija lanskega do julija letošnjega leta. V tej dobi je bil poleg korejskega premirja najvažnejši dogodek konec sovražnosti v Indokini. Generalni sekretar OZN poudarja in pozdravlja zasluge zdravega realizma, ki je dominiral na ženevski konferenci ter omogočil konec sovražnosti, čeprav je bilo to doseženo izven organizacije Združenih narodov.

Generalni sekretar Hammerskjöld pa izraža zaskrbljenost zaradi tendenc, da se brez odločilnih in praktičnih vzrokov ne upošteva ustanove in organi Združenih narodov, kar utegne po njegovem mnenju oslabil položaj Organizacije Združenih narodov

in omejiti njene vplive in učinkovitosti. Pri tem je gotovo mislil na sklep Varnostnega sveta letos meseca junija, po katerem je bila pritožba Guatemale prenesena v Združeni narodi pozdravili,« je naglasil v svojem poročilu generalni sekretar OZN Dag Hammerskjöld ter dostavil, da bodo Združeni narodi vse take napore tudi podpirali.

»Vsa resna prizadevanja za doseg ciljev Združenih narodov ne glede na to, ali je v okviru te organizacije ali pa izven nje, bodo Združeni narodi pozdravili,« je naglasil v svojem poročilu generalni sekretar OZN Dag Hammerskjöld ter dostavil, da bodo Združeni narodi vse take napore tudi podpirali.

»Vsa resna prizadevanja za doseg ciljev Združenih narodov ne glede na to, ali je v okviru te organizacije ali pa izven nje, bodo Združeni narodi pozdravili,« je naglasil v svojem poročilu generalni sekretar OZN Dag Hammerskjöld ter dostavil, da bodo Združeni narodi vse take napore tudi podpirali.

»Vsa resna prizadevanja za doseg ciljev Združenih narodov ne glede na to, ali je v okviru te organizacije ali pa izven nje, bodo Združeni narodi pozdravili,« je naglasil v svojem poročilu generalni sekretar OZN Dag Hammerskjöld ter dostavil, da bodo Združeni narodi vse take napore tudi podpirali.

»Vsa resna prizadevanja za doseg ciljev Združenih narodov ne glede na to, ali je v okviru te organizacije ali pa izven nje, bodo Združeni narodi pozdravili,« je naglasil v svojem poročilu generalni sekretar OZN Dag Hammerskjöld ter dostavil, da bodo Združeni narodi vse take napore tudi podpirali.

»Vsa resna prizadevanja za doseg ciljev Združenih narodov ne glede na to, ali je v okviru te organizacije ali pa izven nje, bodo Združeni narodi pozdravili,« je naglasil v svojem poročilu generalni sekretar OZN Dag Hammerskjöld ter dostavil, da bodo Združeni narodi vse take napore tudi podpirali.

Razprava o Tunisu bo preložena

Francoska vlada hoče pred razpravo zvedeti za želje novega tunizijskega kabineta

Pariz, 9. avg. (Tanjug). V kuluarjih francoske narodne skupščine prevladuje prepričanje,

Rojak iz Kalifornije pri Titu

Brdo pri Kranju, 9. avgusta (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel sinoči na Brdu pri Kranju ameriškega državljana jugoslovanskega rodu g. Stiva Striliča, znanega našega izseljenca v Kaliforniji, ki je z dne prispel na obisk v staro domovino.

noma odrezana od Indije. Portugalske oblasti so to ukenlele zaradi tega, da se na področju Goe ne bi razširile demonstracije ob prazniku indijske neodvisnosti.

Uradni predstavnik indijskega ministva za zunanje zadeve je danes izjavil, da francosko-indijski razgovori o francoski posesti v Indiji uspešno napredujejo ter izraža upanje, da bo že v dveh dneh objavljeno francosko-indijsko sporočilo o rezultatih dosedanjih razgovorov. Francoski uradni krogi v Delhiju pa menijo, da razgovori še niso pred zaključkom.

Fašisti in kominformovci pripravljajo skupno akcijo

Beograd, 9. avg. (Jugopres). Po obvestilih Jugopresa se je sodelovanje italijanske kominformovske in neofašistične stranke v protijugoslovanski kampanji te dni v praksi preneslo tudi na Trst. V tržaško javnost so prodrli glasovi o sporazumu, da je vodstvo Vidalijske kominformovske stranke in tržških organizacij neofašistov italijanske socialnega gibanja in drugih identitetskih organizacij s predstavnik mladinskih vodstev Vidalijske stranke. Na tem sestanku je bila sprejeta slična odločba o sodelovanju ob priliki demonstracije.

za, da se sodelovanje v službi pravega in pravičnega miru in splošnega napredka ob spoštovanju pravic vsakega ostanja samo od sebe, kadar vlade in narodi razumejo stvarnost ter ji gledajo v oči.

Kar se tiče ponosa, ki me je prevzel med svečanostjo, ki je sedaj končana, pa je njegov vzrok v tem, ker bomo z našo zvezo dali svetu lep primer konstruktivne ustvarjalnosti in realistične solidarnosti. Tu gre za ponos, pri katerem hotenje in prazna slava nimajo ničesar skupnega. To je ponos, ki ga občuti ustvarjalec miru in prepričanju, da mir ne more biti

dosežen drugače kot samo s pomočjo pristne solidarnosti vseh držav dobre volje.

Vsi lahko izjavimo, da smo končali veličastno delo, katerega pomen in korist v veliki meri prehaja meje naših treh držav. Kolektivna varnost, ki hoče biti učinkovita, mora biti stalna, in prav tako kolektivna varnost dobiva sedaj posebno pomembnost instrument.

Lepi kraj Bled je lahko opravičeno ponosen, ker je dal svoje ime temu lepemu delu miru, prav tako kakor je Ankara ponosna, da je imela čast, da da svoje ime pogodbi, ki je predstavljala prvi korak k temu, kar smo danes podpisali.

Ko že govorim o Bledu, moram izraziti v svojem imenu in v imenu vseh svojih sodelavcev našo najtoplejšo hvalečnost za očarljivo gostoljubnost in izraze pozornosti, s katero so nas obsipali ljubezni domačini.

Dovolite mi, gospodje, da dvignem svojo čašo v čast blejski pogodbi!

»Vsa resna prizadevanja za doseg ciljev Združenih narodov ne glede na to, ali je v okviru te organizacije ali pa izven nje, bodo Združeni narodi pozdravili,« je naglasil v svojem poročilu generalni sekretar OZN Dag Hammerskjöld ter dostavil, da bodo Združeni narodi vse take napore tudi podpirali.

»Vsa resna prizadevanja za doseg ciljev Združenih narodov ne glede na to, ali je v okviru te organizacije ali pa izven nje, bodo Združeni narodi pozdravili,« je naglasil v svojem poročilu generalni sekretar OZN Dag Hammerskjöld ter dostavil, da bodo Združeni narodi vse take napore tudi podpirali.

»Vsa resna prizadevanja za doseg ciljev Združenih narodov ne glede na to, ali je v okviru te organizacije ali pa izven nje, bodo Združeni narodi pozdravili,« je naglasil v svojem poročilu generalni sekretar OZN Dag Hammerskjöld ter dostavil, da bodo Združeni narodi vse take napore tudi podpirali.

»Vsa resna prizadevanja za doseg ciljev Združenih narodov ne glede na to, ali je v okviru te organizacije ali pa izven nje, bodo Združeni narodi pozdravili,« je naglasil v svojem poročilu generalni sekretar OZN Dag Hammerskjöld ter dostavil, da bodo Združeni narodi vse take napore tudi podpirali.

Za združitev Cipra z Grčijo

Atene, 9. avg. (AFP) Zvedelo se je, da bo grška vlada poslala v ZDA delegacijo, ki bo ameriški javnosti razložila probleme Cipra. V delegaciji, ki bo odpovala 18. t. m. v New York, bodo: rektor atenske univerze Dakalakis, Lina Calderis, žena bivšega predsednika grške vlade in 5 poslanecv grškega parlamenta.

Na Cipru so bile večer večje demonstracije za združitev Cipra z Grčijo. Demonstracij se je udeležil tudi arhiepiskop Makarij. Demonstranti so napovedali tudi enodnevno protestno stavko proti odločbi državnega tožilca na Cipru, ki je objavil, da se bo vsak poskus za spremembo sedanjega stanja obravnaval kot uporniško dejanje.

Kašmirsko vprašanje

New Delhi, 9. avg. (Tanjug). Po vseh pakistanskega tiska namerava pakistanska vlada postaviti kašmirsko vprašanje pred Varnostni svet med njegovim prihodnjim zasedanjem. Sklep glede tega bo sprejet, ko se bo pakistanski premier Mohamed Ali vrnil iz Meke, kjer je sedaj na islamskem romanju.

dosežen drugače kot samo s pomočjo pristne solidarnosti vseh držav dobre volje.

Vsi lahko izjavimo, da smo končali veličastno delo, katerega pomen in korist v veliki meri prehaja meje naših treh držav. Kolektivna varnost, ki hoče biti učinkovita, mora biti stalna, in prav tako kolektivna varnost dobiva sedaj posebno pomembnost instrument.

Lepi kraj Bled je lahko opravičeno ponosen, ker je dal svoje ime temu lepemu delu miru, prav tako kakor je Ankara ponosna, da je imela čast, da da svoje ime pogodbi, ki je predstavljala prvi korak k temu, kar smo danes podpisali.

Ko že govorim o Bledu, moram izraziti v svojem imenu in v imenu vseh svojih sodelavcev našo najtoplejšo hvalečnost za očarljivo gostoljubnost in izraze pozornosti, s katero so nas obsipali ljubezni domačini.

Dovolite mi, gospodje, da dvignem svojo čašo v čast blejski pogodbi!

Pogodba o zvezi

(Nadaljevanje s 1. strani)

listine ZN, nudile individualno in kolektivno pomoč strani, oziroma stranem, ki bi bile napadene ter ukenile soglasno takoj vse, pri čemer je mišljena tudi uporaba oborožene sile, ki jo bodo smatrale kot potrebno za učinkovito obrambo.

Pogodbene strani, ne da bi preudicirale 7. člen te pogodbe, se zavezujejo, da ne bodo sklenile miru niti sprejele kakke druge obveznosti do napadalca brez predhodnega skupnega sporazuma.

Čl. III. Pogodbene strani se zavezujejo, da bodo nudile druga drugo pomoč v cilju ohranitve in okrepitev njihove obrambne moči.

Čl. IV. Za učinkovito izvajanje te pogodbe je sklenjeno: 1. Da se ustanovi stalni svet, ki se sestavlja iz ministrov za zunanje zadeve, kakor tudi drugih članov vlad pogodbenih strani, katerih prisotnost bi zahteval položaj in značaj vprašanj o katerih bi se razpravljalo.

Stalni svet se bo sestajal redno enkrat na leto, lahko pa se bo sestajal tudi izven teh rednih zasedanj, kadarkoli bodo vlade pogodbenih strani imele to za potrebno.

V času, ko ne bo zasedal, bo stalni svet opravljal svoje funkcije po stalnem sekretariatu ankarskega sporazuma na način, ki bo določen.

Konferenca ministrov za zunanje zadeve, ki jo določa prvi člen ankarskega sporazuma se zamenjuje s stalnim svetom.

Sklepe o bistvenih vprašanjih bo stalni svet sprejel soglasno. 2. Generalni štabi pogodbenih strani bodo nadaljevali skupno delo, ki se je začelo po členu II. in III. ankarskega sporazuma, upoštevajoč določila te pogodbe.

TELEGRAMI

NEW DELHI, 9. avg. (Tanjug) Vladi Indije, Burme in Indonezije so danes definitivno zavrnile predlog britanskega ministra za zunanje zadeve Edena glede sodelovanja na konferenci o obrambi jugovzhodne Azije.

NAIROBI, 9. avg. (AFP) Okoli 1200 britanskih vojakov in 900 policistov išče danes v Nairobiju pripadnike plemen Kikuju, Meru in Ambu, ki nimajo dovoljenja za bivanje v Nairobiju. Namen te akcije je preprečiti vsako podpiranje uporniške organizacije Mau-Mau.

PARIZ, 9. avg. (AFP) Francoski minister za obrambo general Pierre Koenig je sprejel danes načelnika generalnega štaba izraelske armade generala Moša Dajana, ki je prišel za nekaj dni v Pariz kot gost načelnika francoskega generalnega štaba.

»Poslednji most« v Španiji prepovedan

Beograd, 9. avg. (Jugopres). Kot smo izvedeli, je Francova Španija prepovedala predvajanje filma »Poslednji most« na področju Španije in španskih posesti. Odločba cenzure je bila sprejeta brez pravice na pritožbo.

Konferenca mednarodnega prava

London, 9. avg. (Tanjug). V Edinburghu se je večer začela 46. konferenca mednarodnega prava, katere se udeležujejo pravniki iz 23 držav. Jugoslovanski delegati na tej konferenci so ambasador v sekretariatu za zunanje zadeve dr. Milan Bartoš ter profesorja mednarodnega prava na beograjski univerzi dr. Radojkovič in dr. Jesdič.

Turški zunanji minister g. Fuad Köprülü se pozdravlja s Kočo Popovičem

Čl. V. V primeru, da nastane položaj, o katerem govori člen II. te pogodbe, se bodo pogodbenne strani takoj začele medsebojno posvetovati, stalni svet pa se bo brez odlašanja sestal, da bi določil ukrepe, ki bi jih bilo potrebno skupno podvzeti dodatno tistim, ki so bili že sprejeti v smislu čl. II. da bi mogli obvladati položaj.

Čl. VI. V primeru resnega poslabšanja mednarodnega položaja, zlasti še na področjih, kjer bi to poslabšanje lahko neposredno ali posredno negativno vplivalo na varnost na njihovem področju, se bodo pogodbenne strani posvetovale v cilju proučitve položaja in določitve stališča.

Pogodbene strani so se, zavečajo se, da bi oborožen napad proti kakri drugi državi s tem, da bi se razširil, lahko neposredno ali posredno ogrožal tudi ozemelsko nedotakljivost ene ali več od njih, sporazume o naslednjem:

V primeru oboroženega napada na deželo, s katero ima ena ali več pogodbenih strani v trenutku podpisa te pogodbe obveznosti medsebojne pomoči, se bodo pogodbenne strani posvetovale o ukrepih, ki bi jih bilo treba podvzeti v skladu s cilji Združenih narodov, da bi se postavile v bran položaju, ki je na ta način nastal na njihovem področju.

Razumljivo je, da bi bil zaradi posvetovanj, določenih v tem členu, lahko sklican tudi nujen sestanek stalnega sveta.

Čl. VII. Pogodbene strani bodo takoj obvestile Varnostni svet Združenih narodov o oboroženem napadu proti njim kakor tudi o ukrepih zakonite obrambe, ki so jih napravile; z omejenimi ukrepi bodo končale takoj, ko bo Varnostni svet učinkovito izvedel ukrepe, ki jih omenja 15. člen Ustavne listine Združenih Narodov.

Prav tako bodo vlade po-

Čl. VIII. Pogodbene strani potrjujejo svoj sklep, da ne bodo sodelovale v nobeni koaliciji, ki bi bila napršena proti eni od njih, in, da ne bodo sprejemale nobenih obveznosti, ki ne bi bile v skladu z določbami te pogodbe.

Čl. IX. Določbe te pogodbe ne vplivajo in jih ni mogoče tolmачiti v smislu kakršnega koli vplivanja na pravice in obveznosti strani pogodbenic, ki izhajajo iz ustanovne listine OZN.

Čl. X. Določbe te pogodbe ne vplivajo in jih ni mogoče tolmачiti v smislu kakršnega koli vplivanja na pravice in obveznosti, ki izhajajo za Grčijo in Turčijo iz Severnoatlantskega sporazuma od 4. aprila 1949. leta.

Čl. XI. Pogodba o prijateljstvu in sodelovanju, ki so jo sklenile pogodbenne strani v Ankarji 28. febr. 1953. leta, ostaja še nadalje v veljavi, v kolikor je niso spremenile odločbe te pogodbe.

Pogodbene strani so sporazume, da bodo glede trajanja ankarskega sporazuma izvajale določbe čl. XIII. te pogodbe.

Čl. XII. Določbe IX. člena pogodbe o prijateljstvu in sodelovanju od 28. februarja 1953 se prenašajo na to pogodbo ob istih pogojih.

Čl. XIII. Ta pogodba je sklenjena za dobo 20 let. Če nobena od pogodbenih strani ne odpove pogodbe leto dni pred rokom, bo podaljšana po istem dogovoru o obnavljanju še za eno leto in na isti način dalje, dokler je ne odpove ena od pogodbenih strani.

Čl. XIV. Pogodbo bodo pogodbenne strani ratificirale v skladu z njihovimi ustavnimi predpisi. Pogodba bo začela veljati tisti dan, ko ji bodo predložene zadnje ratifikacijske listine. Ratifikacijske listine bodo deponirane pri ministru za zunanje zadeve Kraljevine Grčije.

Pogodba bo registrirana pri OZN. Pogodba je sestavljena v francoski in v treh identičnih izvodih, od katerih je po eden izroččen vsaki pogodbeni stranki. V potrdilo tega so pooblašeni predstavniki pogodbenih strani to podpisali. Podpisano na Bledu 9. avgusta 1954.

godbenih strani brez odlašanja dale izjavo, ki jo določa resolucija Generalne skupščine OZN št. 378(V) od 17. novembra 1950. leta o dolžnostih držav v primeru začetka sovražnosti ter se bodo ravnale v skladu s to resolucijo.

Čl. VIII. Pogodbene strani potrjujejo svoj sklep, da ne bodo sodelovale v nobeni koaliciji, ki bi bila napršena proti eni od njih, in, da ne bodo sprejemale nobenih obveznosti, ki ne bi bile v skladu z določbami te pogodbe.

Čl. IX. Določbe te pogodbe ne vplivajo in jih ni mogoče tolmачiti v smislu kakršnega koli vplivanja na pravice in obveznosti strani pogodbenic, ki izhajajo iz ustanovne listine OZN.

Čl. X. Določbe te pogodbe ne vplivajo in jih ni mogoče tolmачiti v smislu kakršnega koli vplivanja na pravice in obveznosti, ki izhajajo za Grčijo in Turčijo iz Severnoatlantskega sporazuma od 4. aprila 1949. leta.

Čl. XI. Pogodba o prijateljstvu in sodelovanju, ki so jo sklenile pogodbenne strani v Ankarji 28. febr. 1953. leta, ostaja še nadalje v veljavi, v kolikor je niso spremenile odločbe te pogodbe.

Pogodbene strani so sporazume, da bodo glede trajanja ankarskega sporazuma izvajale določbe čl. XIII. te pogodbe.

Čl. XII. Določbe IX. člena pogodbe o prijateljstvu in sodelovanju od 28. februarja 1953 se prenašajo na to pogodbo ob istih pogojih.

Čl. XIII. Ta pogodba je sklenjena za dobo 20 let. Če nobena od pogodbenih strani ne odpove pogodbe leto dni pred rokom, bo podaljšana po istem dogovoru o obnavljanju še za eno leto in na isti način dalje, dokler je ne odpove ena od pogodbenih strani.

Čl. XIV. Pogodbo bodo pogodbenne strani ratificirale v skladu z njihovimi ustavnimi predpisi. Pogodba bo začela veljati tisti dan, ko ji bodo predložene zadnje ratifikacijske listine. Ratifikacijske listine bodo deponirane pri ministru za zunanje zadeve Kraljevine Grčije.

Pogodba bo registrirana pri OZN. Pogodba je sestavljena v francoski in v treh identičnih izvodih, od katerih je po eden izroččen vsaki pogodbeni stranki.

V potrdilo tega so pooblašeni predstavniki pogodbenih strani to podpisali. Podpisano na Bledu 9. avgusta 1954.

Čl. XV. Pogodba bo registrirana pri OZN. Pogodba je sestavljena v francoski in v treh identičnih izvodih, od katerih je po eden izroččen vsaki pogodbeni stranki.

V potrdilo tega so pooblašeni predstavniki pogodbenih strani to podpisali. Podpisano na Bledu 9. avgusta 1954.

Čl. XVI. Pogodba bo registrirana pri OZN. Pogodba je sestavljena v francoski in v treh identičnih izvodih, od katerih je po eden izroččen vsaki pogodbeni stranki.

V potrdilo tega so pooblašeni predstavniki pogodbenih strani to podpisali. Podpisano na Bledu 9. avgusta 1954.

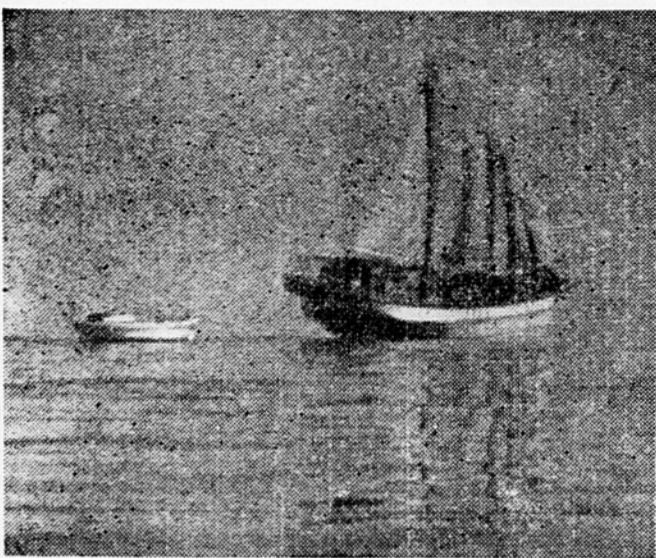
Čl. XVII. Pogodba bo registrirana pri OZN. Pogodba je sestavljena v francoski in v treh identičnih izvodih, od katerih je po eden izroččen vsaki pogodbeni stranki.

Predsedniki hišnih svetov, gospodarske organizacije in ustanove!

V četrtek, 12. avgusta bo »Ljubljanski dnevnik« objavil kot prilogo vse najvažnejše uredbe in odloke, ki uveljavljajo družbeno upravljanje s stanovanjskim fondom. Objavljenih bo tudi nekaj splošnih navodil.

Z BURJO za čari in doživetji

Vtisi s prve slovenske turistično-športne vožnje po severnem Jadranu

Motorna jadrnica »Burja«, prva slovenska turistična ladja

Slovensko ribiško podjetje »Ribič« v Piranu je uvedlo novost v dosedanjem slovenskem turizmu: posebne, deset- ali večdnevne vožnje v domačih in na željo tudi tujih vodah, združene s športnim ribolovom. V dnevi med 26. julijem in 4. avgustom je bila z eleganco in posebej v ta namen opremljeno motorno jadrnico »Burja«, prvo te vrste v Sloveniji in sploh prvo slovensko turistično ladjo, izvršena prva taka vožnja po vodah severnega Jadrana, namenjena predvsem povzdigi našega turizma. Za delovne ljudi naše ožje slovenske domovine, ki s sedanjem, čeprav je začasno rešitvijo tržiškega vprašanja in dokončno priključitvijo nekaterih delov obeh con SFO ozemlju LRS dobivamo nazaj svojo slovensko obalo ter se tako po dolgih stoletjih vračamo zopet na svoje morje, pomeni ta dogodek sprito decentralizacije celotnega jugoslovanskega pomorstva ne le korak naprej v razvoju našega turizma, temveč tudi nič več in nič manj, kakor prvi korak v obdobje svojega lastnega slovenskega pomorstva, ali točneje prvi korak od našega dosedanjega skromnega pomorskega ribištva k pravi civilni pomorski plovi. Čeprav je »Burja« le majhna, 28 m dolga in 6 m pol metra široka lesena motorna jadrnica s hitrostjo 8 do 11 milj na uro, z 88 bruto tonami in kablnami za 24 turistov ter 19 moč posadke, odnosi z nosilnostjo 130 ton tovora namesto potnikov, do ne zmanjšuje njen pomen. S »Slovenija linij« in njenimi večjimi potniškimi ladjami, ki so že naročene, bomo dvedli pravo slovensko floto, »Burja« pa pomeni začetek našega novega slovenskega pomorstva in je zato kljub svojih majhnih obsežnosti pomemben in zgodovinski uspeh prizadevanj naših delovnih ljudi.

Piran, 26. julija, deset minut pred poldnevem. Starodavno obmorsko mesto se koplje v pripekajočem soncu, neizmerno, proti zahodu povsem odprto morje narhlo valovi.

Ladijski motor zabrni in malabko stresa ladjo. Kapitan ladje, Vladimir Naglič, upokojeni višji oficir vojne mornarice, po rodu Ljubljčan, se pozpne na svoj komanani prostor. Kratka povelja, pišk sirene, zvižanje vrvi in pospravljanje odbijačev na palubi ter mahanje roke na pomolu in že smo na odprtem morju.

Sprednji del ladje počasi, toda vztrajno in enakomerno reže valove, za nami pa se širi sprva ozka in nato vedno širša morska cesta, kakor da bi nekdo s plugom oral po morski gladini. Obala na levi žari in trepetava v popoldanskem juljski vročini, na desni pa ni drugega kakor morje, brezkrajno in lesketajoče se morje ter plavo nebo nad njim.

Kakor na filmskem platnu beže mimo naš starodavna in slikovita mesta zahodne Istre ter večni brez s številnimi malimi otočki, zdaj skalnat in gol kakor pustinja, zdaj pokrit z bujnimi borovimi gozdovi, poln šotorov in vil ter peščenih plaž, kjer mrgoli jadrnic in kopalcev.

Sončni zahod smo gledali na Brionih, naslednje jutro pa smo se zbudili v večnem pristanišču. »Burja« leži zasidrana v tistem Cikatskem zalivu ob otoku Lo-

šin, na naš račun, ker ne znamo je tudi nepozabno popolne v zelenem Cikatskem zalivu, kjer ure in ure nismo mogli iz vode, večer v hotelu »Alhambra«, kjer ni manjkalo plesa in zabave sredi palm in oleandrov, kaktusov ter limoninih in oranžnih nasadov. »Martin«, naš veliki motorni čoln, ki ga vsa pot vlečemo za seboj, stoji natovoren z mrežami in parangali, v našem malem motornem čolnu pa so zbrani naši podvodni ribiči. V »Martina« se spusti z ladje se poslednji »ribič« in že hitita oba motorna čolna na odprto morje.

Štiri ure kasneje se vračamo kar s celimi zaboji plena. Tu so morske mačke, osliči, kamenice, lubeni, neke vrste jegulje in ogromni morski pajki ter cela vrsta drugih rib, ki jim ne vem imena. In celo majhnega morskega psa smo ujeli. Vsi se veselimo, najbolj pa naš Lukin, upravnik ribiške šole v Piranu, naš ribiški učitelj. Le kinoooperaterja Mileta in našega Dunajčana ni od nikoder.

Po njihju mora motorni čoln žele proti večeru, ker po ves dan z masko na obrazu in s plavutmi na nogah ter s podvodno puško v roki brodira sem in tja po morski gladini in pod njo ter se ne moreta ločiti od morskega dna in podvodnega lava.

Zbudili smo se poprej, kakor po navadi, ker nam nemirno morje ni dalo spati. Kabina s posteljami in omarami vred se ziblje sem in tja, kakor da ni na ladji, temveč v čolnu.

»Fantje, gremo!« je dejal nekdo od nas in že smo bili vsi štirje na palubi. Kaj je bilo potem, raji ne bom pripovedoval...

Na obzorju se je pravkar pokazalo že zaspano sonce, toda v ladjo butajo z boka in od spredaj po štiri metre visoki valovi ter morskateri od njih pljusne tudi čez palubo. Ladijski kljun se dviga zdaj visoko v zrak, takoj za tem pa pade kar po več metrov v globočino. Mornarji in tudi nekateri potniki se nam režijo in zbijajo

KULTURNI RAZGLEDI

Novitete Slovenske Matice

Slovenska Matica, ki bo praznovala v pozni jeseni devetdesetletnico svojega obstoja, je izdala v prvi polovici leta tri tehtne knjige. Vsaka izmed njih ustreza svetli tradiciji te knjižne družbe, ki je na svoji prvi razvojni stopnji nadomestila Slovincem tudi znanstveno društvo in ki se je trudila, da bi v leposlovju, zlasti še v prevedenem, izbirala z višjimi merili, kot so na splošno mogli in hoteli zasebni založniki. Nekaj tega poslanstva ji je ostalo celo za naše dni, ko ni več zasebnega založništva, marveč je izdajanje knjig postalo kolikor močji načrtno družbeno delo. Slovenska Matica skuša še vedno utemeljevati svoj obstoj z izdajami, ki združujejo znanstvene smotre in leposlovno pomembnost; o tem pričajo tudi njene tri novitete.

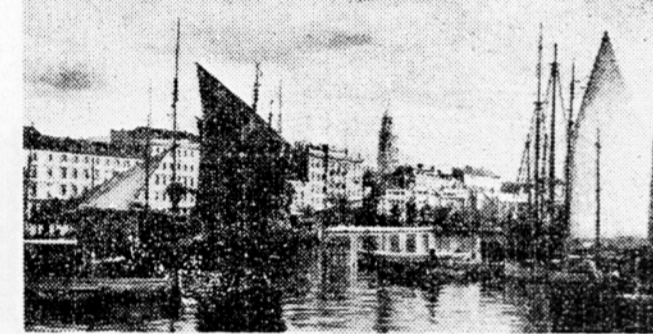
Obsežno delo dr. Antona Melika »Slovenski alpski svet« (608 str. 49, s številnimi ilustracijami in geografskimi kartami) je nadaljevanje pisčevega velikopotezno zasnovanega dela »Slovenija«, ki je začelo izhajati pred dvajsetimi leti. Velik časovni presledek med to knjigo in drugim zakonom »Slovenija«, ki je izšel l. 1936, kakor tudi osnovna zaključnost novega zvezka, to dvoje je narekovalo tej knjigi samostojen naslov, saj je dejansko uporabna tudi za tiste, ki ne poznajo prejšnjih zvezkov Melikove »Slovenije«.

Sicer pa ne smemo prezreti značilne opombe v pisčevem predgovoru tej knjigi. Nagla sprememba gospodarske strukture in socialne sestave prebivalstva sili k temu, da bo treba pripraviti novo, predelano izdajo prvega dela »Slovenija«. Potemtakem je »Slovenski alpski svet« že del novega geografskega opisa Slovenije; njemu so sledilo nadaljevanje z nadrobni opisom drugih slovenskih pokrajin in šele nato pridejo na vrsto predelani zvezki splošnega geografskega opisa Slovenije.

Dr. Melika »Slovenski alpski svet« bo lahko po zaslugi ocenila strokovna kritika. V splošni kulturni kroniki zadostuje ugotovitve, da je to po Seidlovih Kamniških ali Savinjskih Al-

V mestu sonca

Split, mesto sonca, modrega neba in sinjega morja, zelenih oljčnih gajev in borovih gozdičev, opevan v narodnih pesmih, v katerih so sinovi Splita na tujih zemljah in morjih hrepneli po rod-

Pogled nad splitsko luko

njihove spremljevalce pričakala predstavnica Sveta za zdravstvo in socialno politiko LRS, na ljubljanskem kolodvoru pa so se jim pridružili ljubljanski vzgojitelji z upravnico Rajnerjevo in še pio-

nem mestu z mogočno Dioklecijanovo palačo v svoji sredi. Take misli so nas prešinjale, ko je vlak drvel z nami čez skalnato Liko, vedno bliže svojemu cilju — morju in belemu Splitu ob njem.

Vsa otroška srca so bila polna pričakovanja in hrepenenja, ki je nekaj malčkov privedlo tudi z naše Koroške. Ze na Jesenicah je otroke in

Gospodarske vesti

Čedalje tesnejši trgovinski odnos med Zahodno Nemčijo in deželami Južne Amerike. V prvih starih mesecih t. l. je Zahodna Nemčija uvozila iz držav Južne Amerike za 172 milijonov dolarjev, lani v istem obdobju je znašal zahodnonemški uvoz le 78 milijonov dolarjev. Izvoz Zahodne Nemčije v države Južne Amerike se je povečal v prvih petih mesecih t. l. na 184 milijonov dolarjev, lani v istem obdobju je predstavljval vrednost 138 milijonov dolarjev. Zahodnonemški uvoz se je povečal zlasti iz Brazilije in Argentine, izvoz pa v Venezuelo, Kolumbijo, Mehiko in Brazilijo.

Kdo ima nafto? Po podatkih italijanskega lista »Il Solex« je znašala lani skupna proizvodnja surove nafte 667,6 milijonov ton. Od tega so proizvedli ameriške družbe 477,3 milijone ton, angleške 103,8 milijonov ton, ostanele proizvodnje (96,4 milijone ton) pa odpade na Sovjetsko zvezo, Romunijo, Mehiko ter francoske družbe oziroma venezuelske družbe.

Norveško trgovsko ladjevoje. Tonaža norveške trgovske mornarice znaša 6,88 milijonov

BRT; po številu je 5.884 enot. Norveško trgovsko ladjevoje je v glavnem sestavljeno iz velikih ladij, saj predstavljajo 85% skupne tonaže velike ladje z nosilnostjo 2.500 ton več, medtem ko je le 8,7% malih ladij nosilnosti 2000 do 2.500 ton. Skupna tonaža tankerjev znaša 3,7 milijonov ton oziroma 55% celotne tonaže trgovskega ladjevja Norveške. V prvem tromesečju t. l. je norveška trgovska mornarica dobila 55 ladij s skupno tonažo 155.000 ton.

Načrt za gradnjo cest v Italiji. Italijanska vlada je odobrila načrt zakona, ki računa z izdatki 10 milijard lir letno v naslednjih petih letih, in sicer za gradnjo in modernizacijo avtomobilskih cest. Ta načrt naj bi začeli uresničevati že naslednje finančno leto, t. j. 1954-1955, izpolnili pa naj bi ga do leta 1959. Nadaljnjih 20 milijard lir bodo porabili v naslednjih desetih letih, in sicer po 2 milijardi lir letno za gradnjo in izboljšanje državnih cest v Južni Italiji. Razen tega bo vlada dajala letno po 3 milijarde lir lokalnim oblastem za izboljšanje krajevnih cest.

Predevsem pa mi ne gredo izpred oči preprosti, toda čudoviti otročini, na čelu z orjaskim Martinom in še čisto majhnim, a najsposobnejšim Joškotom.

Vožnja z »Burjo« je nekaj čudovitega, nepopisnega. Zal pa bo zaradi svoje razumljive in ne pretirane, a vendar za preprostejša človeka nekoliko visoke cene, dopustna le tistim, ki lahko nekoliko globlje posežejo v žep.

Mile Smolinsky

Obiskovalci XI. Mariborskega tedna, obiščite razstavne prostore tovarne

„VARTEKS“

Varaždinske tekstilne industrije

Varaždin,

kjer razstavljamo kvalitetne volnene tkanine za obleke in plašče, kakor tudi novi proizvod »zlata ovca« — kvalitetne volne za pletenje v različnih modnih barvah.

Velika izbira! Cene nizke!

ZA HMEJARJE IN OBRALCE HMEJLJ BO V KRATKEM DOZOREL

V Savinjski dolini se hmeljarji že pripravljajo, da pospravijo letošnji pridelek hmelja. Morda se bo zaradi letošnjega vremena, ki je nekoliko zavrla rast, zakašnilo tudi obiranje, toda kot kaže ne več, ko za nekaj dni. Kdaj bodo hmeljarji začeli obirati, ni mogoče reči vnaprej, sami naj dobro spremljajo rast hmelja in pravočasno ugotovijo njegovo dozorelost. Še zmeraj je bilo narobe, kadar koli so si hmeljarji pozabili pravočasno zagotoviti zadosti obiralcev! Treba pa je tudi paziti, da

V Savinjski dolini dozoreva hmelj

hmelj ne bo prehitro, in tudi ne prepozno obran. Kakovost hmelja je zelo odvisna od obriranja. — Obriralci se že sedaj v velikem številu prijavljajo HMEZADU, ki pa letos nima nič skupnega z organizacijo obiranja.

Za berbo proti boleznim kostonja

Beograd, 9. avg. S pomočjo OZN poskušajo kmetijski strokovnjaki Jugoslavije zaščititi kostonjevo drevo, ki je zaradi bolezni ogroženo. Jugoslovanski strokovnjak dr. Mihajlo Krstić je dobil 6-mesečno stipendijo organizacije za prehrano in kmetijstvo in organizacije OZN, da bi odpotoval v ZDA in proučil ameriško gozdarsko patologijo. Dr. Krstić dela v raziskovalnem središču sekretariata za kmetijstvo ZDA v državi Meriland. I. S.

Načrt za razvoj industrijske proizvodnje na Hrvaškem

Zagreb, 9. avg. Načrt družbenega plana LR Hrvatske za leto 1955 računa s povečanjem industrijske proizvodnje za 15 odstotkov. Letošnje povečanje industrijske proizvodnje naj bi znašalo 14%. Premogovniki naj bi povečali proizvodnjo za 17 odstotkov, revirji nafte za 62%, metalurgija (barvasta in črna) ter živilska industrija po 14%, kovinska industrija, tekstilna industrija ter elektroindustrija po 36%, industrija usnja in obutve pa za 15%.

Obiskovalci XI. Mariborskega tedna, obiščite razstavne prostore tovarne

Varaždin,

kjer razstavljamo kvalitetne volnene tkanine za obleke in plašče, kakor tudi novi proizvod »zlata ovca« — kvalitetne volne za pletenje v različnih modnih barvah.

Velika izbira! Cene nizke!

MALI JODY

Po knjigi M. Kinnan Rawlingsove — Riše Miki Muster

184.

»Dobiti moram vedro po sekiro in kup čunja, da bom lahko napravil pošten dim.« je rekel Buck materi Baxterici. Ta pa s čunjami ni razmetavala. Obleke je predelavala in krpala, dokler niso čisto razpadle. Iz vreč je sivala predpasnike in preproge. Še najmanjše capice je sešila v predposteljniko in pregrinjala. Buck je prezirljivo motril prgišče, ki mu ga je zdaj prinesla. »No,« je sklenil nato, »si bova pač pomagala z mahom.« Samo ne dajta se preveč opikati.« ju je posvarila mati Baxterica. »moj ded je moral nekoč ležati štirinajst dni, takšen je bil.«

185.

Ko sta odhajala preko dvorišča, se jima je hotel pridružiti še srnjaček. »Ali hočeš, da ti ga do smrti opikajo?« In Jody ga je z žalostnim srcem zaprl v skedenj. Zdjaj ga je lov na med precej manj veselil. Tudi ni bilo prav, da oče ni mogel biti zraven. Prišla sta do vodne luknje. »Da se vam le ljubi, tako od daleč vlačiti vodo.« je rekel Buck, »če bi še nekaj časa ostal, bi vam kar skopal vodnjak.« — »Ali mislite že oditi?« — »Da, Varušček me skrbi.« Nato je Buck nastrgal s starih dreves naročje mahu in lišajev. Čebele so gnezdirale v odmrlem borovcu.

186.

Buck se je s sekiro lotil suhega debla. Od zgoraj se je oglasil razburjeno brečanje. Borovec se je pod silnimi Buckovimi udarci vse bolj stresal in brečanje čebel je narasčalo v hrumenje. Kakor drobni izstrelki so jima švigale nad glavom. »Fant, vtakni prižigal v luknjo.« je zaklical Buck. Jody je pripravil sveženj iz čunja in mahu, nato pa je vzel Buckovo kresilo. Udarjal je z jeklom ob kamen, iskre so švigale, toda čunje se niso hotele vžgati. Jody se je s strahom zavedel, da je zmeraj samo gledal, kako je Penny mojstrsko kresal ogenj.

DNEVNE vesti

KOLEBAR Torex, 10. avgusta: Lovrenc.

Na današnji dan leta 1893 se je rodil Prežihov Voranc. V svojih bogati pisateljski dobi od leta 1909, ko je objavil svojo prvo stvar, pa do leta 1950, je ustvaril vrsto močnih literarnih del: Samorastniki, Doberdob, Požganica, Od kotljev do Belin vod, Borba na tujnih tleh, Naši mejniki, Jamnica in še naštetih krajskih del, ki so predlanski izšla v debeli knjigi »Kanjuh iz Zagate«. V vseh teh stvaritvah Prežihov Voranc monumentalno slika slovensko zemljo in njene ljudi, posebno pa naše Korosce, njihov boj za narodni obstoj in socialne pravice. Po svojevrstni umetniški sili in pravnem realizmu bi se s Prežihovim Vorancem lahko meril le redko kateri naš pripovednik. Že skoraj pred koncem svojega življenja se nam je razkril še z ene, daleč neznane plat: v njegovih Solzicah, zbirki mladostnih spominov, je razlil toliko čustev in nežne lirike, da bi kaj takega od kremenite koroske grče skoraj ne pričakovali. Sredi številnih stvari za nova dela pa ga je — po daljši smrti — pobrala prezgodnja smrt in zdaj njegovo telo žpe tri in pol leta počiva v domači zemlji, v rodnih Kotljah.

Spominjamo pa se danes tudi rojstva pesnika politika dr. Lovra Tomana, ki se je rodil na ta dan leta 1927 v Kamni gorici pri Radovljici. Kot študent na Dunaju je doživel nemirno revolucionarno pomlad 1948. Ti dogodki so precej vplivali na njegovo pesniško delo. Leta 1949 je izšla njegova zbirka Glasl domorodni; v pesniški obliki pa Toman ni bil dovolj samostojen, pozna se mu vpliv Koseskega, ki je bil v vseh pogledih njegov vzor. Bolj kot pesnik je Toman znan kot politik iz Bleiweisovega kroga. Ko je bil izvoljen za poslanca v dunajski državni zbor, se je tam potegoval za pravice slovenskega jezika in za gospodarski napredek slovenskih pokrajin. Pri tem je dosegel, da se je zgradila gorenjska železnica, toda žal se je za ceno te prozai dal speljati v grobo zavedščino: glasoval je namreč za dualistično ureditev habsburškega cesarstva in se s tem omejeval.

10. avg. 1968 je požar uničil nad polovico Kranja.

10. avgusta 1945 je bil AVNOJ razglašen za začasno ljudsko skupščino.

Tovarna ovojnega papirja in lesna industrija

VOJNIK razstavlja na **MARIBORSKEM TEDNU** svoje izdelke ter nazorno prikazuje 100 odst. izkoriščanje lesnih mas. **OBIŠČITE NAS!**

METALAC metalno preradila, vaška zanatna zadruga **JANJEVO — KOSMET** razstavlja na **Mariborskem tednu**: jedilni pribor, gradbeno okovje, gospodinjstva tolkala in karbidne svetilke. **OBIŠČITE NAS!**

Rezervni oficirji pozor! Pododbor UROJ terena Tabor — Stari Vodmat priredi v torek, 10. avgusta 1954 ogled modernega orožja. Udeležite se polnočevitino!

Z dopisnim tečajem se hitro naučite Esperanto. Prvo lekcijo Vzem proti plačilu din 50 pošlje Zveza esperantistov Slovenije — Ljubljana, Miklošičeva cesta 7.

PUNTIK v Ljubljani vas vabi na turistično avtobusno potovanje preko Vršca na Mangart (2000 m) dne 14. in 15. avgusta. Prijave sprejema PUNTIK v Ljubljani.

PUNTIK v Ljubljani organizira in vas vabi na krožno avtobusno potovanje po naši lepi domovini od 2. do 12. septembra 1954. Zahtevajte programe in vse informacije v vseh poslovalnicah PUNTIK-a.

PUNTIK v Ljubljani vas vabi na sedemdnevno krožno turistično potovanje s »Partizanko« v Dubrovnik in Split od 5. do 12. septembra 1954. Na potovanju lahko izkoristite ugodnosti za znano vožnjo za letni odmor. Prijave sprejemajo vse poslovalnice PUNTIK-a.

CIRKUS »ELKINS« z DUNAJA gostuje v izbranim programom artistov, klovnov in živali v Ljubljani — Tivoli — od točka, dne 10. avgusta dalje. Predstave dnevno ob 17. in 20. uri. — Prodaja vstopnic od 9. do 11. in od 14. ure dalje.

RAZPIS Ljudski odbor mestne občine Celje, Svet za prosveto in kulturo razpisuje oddajo gradbenih del in obrtniških del za šestravno Osnovno šolo s telovadnico in dijaško kuhinjo na Polulah, v predračunski vrednosti din 45.784.990 s pogojem, da se v letošnjem letu zgradi dogradni (v surovem stanju), popolnoma dokončan pa do 30. junija leta 1955.

Predizmere se dobijo v Tajništvo za prosveto in kulturo, soba št. 80 v Gregorčičevi ulici, kjer je na vpogled celoten projekt in se dobijo morebitne potrebne informacije.

SOLSTVO

»Industrijska gumarska šola SA-VA« v Kranju sprejme v šolskem letu 1954-1955 30 učencev (moških). Pogoji: Dvoletni 15 let starosti in telesna odpornost. Učenci morajo imeti z uspehom dovršeni dve gimnaziji. Šola traja dve leti z zaključnim praktičnim in teoretičnim izpitom kvalificiranega gumarja. Stanovanje in hrana v domu šole. Prošnje za sprejem, kolkovano s 30 din, življenjepis in zdravniško spravečo je treba poslati do 20. avgusta 1954.

Sprejemni izpiti iz računstva in slovenskega jezika bo ob koncu avgusta. O točnem datumu izpitolv bodo zainteresirani pisмено obveščeni.

RADIO

SPORILA ZA TOREK
Porokla ob 5.05, 6.00, 5.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00.

5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (peste, glasbeni dopisi), vmes ob 5.30-5.40 Jutrnjana telovadba. 6.30-6.35 Radijski kolektar in prireditve dneva. 7.00-7.05 Pre-

gled tiska. 7.05 Jutrjnji orkestralni spored (Cajkovski, Hačaturjan). 7.30 Za gospodinjke. 7.35 Zabavna glasba, vmes reklame in objave. 8.10 Slovenske narodne in umetne pesmi pojeta ženski zbor gimnazije Slična in mladinski zbor gimnazije Krško. 8.30 Cilebanom — dober dan! 8.45-9.00 Zabavna glasba. 12.00 20 minut z Veselimi godci. 12.20 Kmetijski nasveti. 12.30 Opoldanski koncert (Bruch, Ramovš). 13.15 Zabavna glasba, vmes objave. 13.30 Kar po domače. 14.00 Lalka in zabavna glasba. 14.30 Iz znanosti in tehnike. 14.40 Poje pionirski zbor II. gimnazije v Mariboru pod vodstvom V. Zivka (Prenos iz Maribora). 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame. 15.30 Zleži ste — poslušajte! 16.00 Utrinski iz literature — Petar Kočić: Jablan. 16.15 Promenačni koncert (Mendelssohn, Leoncavallo, Grieg, Wagner). 17.10 V plesnem ritmu. 18.00 Sportni tednik. 18.30 Odločki iz Mozartovih in Rossinijevih oper. 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame in objave. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Slovenske narodne pesmi poje zbor Slovenske filharmonije in duet Režika Koritnik — Milena Jerabič. 20.30 Tedenski nočljani-politični pregled. 20.40 Mali koncert lahke glasbe. 21.00 Literarna oddaja: Taras Ševčenko — ukrajinski kobzar. 21.30 Cesar Franček: Soneta za violino in klavir v A-duru (izvajata Jasja Helfetz in Arthur Rubinstein). 22.20 Zabavna in plesna glasba. 23.00 na 24.00 in srednjih valovih 212.4 in 212.1 m in na kratkem valu 90.1

gled tiska. 7.05 Jutrjnji orkestralni spored (Cajkovski, Hačaturjan). 7.30 Za gospodinjke. 7.35 Zabavna glasba, vmes reklame in objave. 8.10 Slovenske narodne in umetne pesmi pojeta ženski zbor gimnazije Slična in mladinski zbor gimnazije Krško. 8.30 Cilebanom — dober dan! 8.45-9.00 Zabavna glasba. 12.00 20 minut z Veselimi godci. 12.20 Kmetijski nasveti. 12.30 Opoldanski koncert (Bruch, Ramovš). 13.15 Zabavna glasba, vmes objave. 13.30 Kar po domače. 14.00 Lalka in zabavna glasba. 14.30 Iz znanosti in tehnike. 14.40 Poje pionirski zbor II. gimnazije v Mariboru pod vodstvom V. Zivka (Prenos iz Maribora). 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame. 15.30 Zleži ste — poslušajte! 16.00 Utrinski iz literature — Petar Kočić: Jablan. 16.15 Promenačni koncert (Mendelssohn, Leoncavallo, Grieg, Wagner). 17.10 V plesnem ritmu. 18.00 Sportni tednik. 18.30 Odločki iz Mozartovih in Rossinijevih oper. 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame in objave. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Slovenske narodne pesmi poje zbor Slovenske filharmonije in duet Režika Koritnik — Milena Jerabič. 20.30 Tedenski nočljani-politični pregled. 20.40 Mali koncert lahke glasbe. 21.00 Literarna oddaja: Taras Ševčenko — ukrajinski kobzar. 21.30 Cesar Franček: Soneta za violino in klavir v A-duru (izvajata Jasja Helfetz in Arthur Rubinstein). 22.20 Zabavna in plesna glasba. 23.00 na 24.00 in na srednjih valovih 212.4 in 212.1 m in na kratkem valu 90.1

Republiška komisija za izbiro direktorja podjetja, imenovana z odločbo Izvrš. sveta LR Makedonije razpisuje

NATEČAJ za DIREKTORJA

podjetja »STOKOPROMETA«, UVOZ-IZVOZ, SKOPLJE

POGOJI:

1. EKONOMIST s končano ekonomsko fakulteto in 8-letno komercialno prakso, od teh 3 leta na vodilnem mestu.
2. OSEBE s srednjo-ekonomsko izobrazbo in 10-letno komercialno prakso od teh 5 let na vodilnem mestu.
3. V postve pridejo tudi osebe, ki nimajo zgoraj navedene solske izobrazbe, z 10-letno prakso v komercialnem poslovanju, od teh 5 let na vodilnem mestu. Zaželeno je, da kandidati obvladajo en tuj jezik.

PLAČA PO SPORAZUMU. NASTOP TAKOJ.

Pisemne ponudbe z osebnimi podatki dostaviti tej komisiji v enem mesecu po objavi natečaja v tisku, na gornji naslov.

Informacije: telefon šte. 13-00.

UMRLI

Umrla mama je naša dobra mama, stara mama

JOZEFA POTOKAR iz Novega mesta

Pogreb bo danes, 10. avg. ob 17. uri na novoškem pokopališču. Zalujoci: sin Franjo, hčerke: Tončka, Pepca, Angelca, Mima in Fani, snaha Mici in zet Franjo, Jaka, Pavle in Karl, vnuki, vnukinje in pravnuki.

Novo mesto, Ljubljana, Cleveland.

»Po kratki in hudi bolezni nas je v 66 leti starosti zapustila naša ljubljena mama in stara mama

MARIJA KORITNIK

Pogreb pokojne bo 10. avgusta ob 17. uri iz hiše žalosti na pokopališču v Škofji Loki. — Skoija starosti preminil moj dobi moji, zalujoci ostali.

V globoki žalosti sporočam vsem sorodnikom in znancem, da je po dolgi in mučni bolezni v 71. letu starosti preminil moj dobi moji, svak in stric

FRANC PEVEC posestnik

Pogreb bo v torek 10. t. m. ob 15.30 iz Franciškeve kapelice. — Neutolažljiva žena Rezi ter ostalo sorodstvo. — Ljubljana, 10. avgusta 1954.

ZAHVALE

Iskrena hvala vsem, ki so ob nenadomestljivi izgubi našega očeta, brata, starega očeta

ANTONA FERME

z namo sočustvovali, ja spremili na zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje. Posebna zahvala gasilski četi, dr. Janežiču iz Domžal, dr. Zarglju in ostalemu zdravniškemu osebju infektijske klinike, ki so mu nudili vsjo pomoč v bolezni. — Zalujoci družine: Ferme, Ilincič, Rončević, Zakrajšek in ostalo sorodstvo. — Limovce pri Trojanah, 7. avgusta 1954.

Vsem, ki so ob težki izgubi naše dobre, ljubljene žene in mame

MARIJE KRŽIŠNIK roj. GABER

z namo sočustvovali, ja spremili na njeni zadnji poti ter posuli njen grob s prelepim cvetjem, naša prisrčna hvala. Iskreno se zahvaljujemo čč. duhovščini. — Globoko zalujoci mož Ludvik, sin Marijan z družino in ostalo sorodstvo. — Brestanica, Trbovlje, dne 5. avgusta 1954.

Popravek: Pri zahvali Jožefa Kolman z dne 8. avgusta je izostala družina Hobei.

MALI OGLASI

RADIJSKI APARAT, nemški, popolnoma nov, prodan. Predjamska ul. 4, Rožna dolina. 12808-4

MARUZZI DUŠAN in ELA iz Rožne doline, cesta XVII, št. 5, preključjeva raztalitve, ki sva jih izrekla o Frantar Antonu in Škrinjari Rosani — sestanovaleca. 12782-11

POZABLJENO MREŽO z demaricami in dokumenti, v nedeljo, 8. avgusta na avtobusu postaja mesto Brežice vrniti prošim na ime v izkaznici ali javiti naslov. Najdite! lahko obdržite polovico cenarja. 12791-7

USLUŽNOSTNO PODJETJE Ljubljani išče sposobnega računovojo. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe poslati v ogl. odd. pod »Nastop takoj«. 12794-1

SLUŽBO DOBI komercialist z daljšo prakso v elektro in strojni stroki. Prezvel bi mesto šefa nabavnega oddelka. Ponudbe poslati na podjetje »Telekomunikacije«, Ljubljana - Pržanj 24, poštni predal 376. 12795-1

SIVILJA išče službo, gre tudi šivat na dom. Medvešček, Resljeva 25/1. 12794-1

SPALNICO, prvi dobitnik tombola na Gradu, ugodno prodam. Guček, Kolodvorska 35, telefon 30-644. 12805-4

MOSKO KOLO ugodno prodam. Jeločnik, »ASTRA«, Bežigrad 6. 12786-4

NEKAJ STAREGA POHIŠTVA prodam. Polakova 17. 12793-4

SPORTNI VOZICEK, skoraj nov, in stajlica napradaj. Pene, Predjamska 35. 12795-4

VEČJO ZELEZNO PEC (Lutz, Kraljivo, Zephir) in preprost železen štednik, kupim. Ponudbe ceno v oglašni oddelki pod »C«. 12803-3

MALO HISICO blizu industrijskega kraja in železnice kupim, najraje s preučikom. Naslov v oglašni oddelki pod »C«. 12797-7

DVOSTANOVANJSKO pritrilno hišo v Ljubljani, staro, prodam ali zamenjam za hišo z vrtom na Gorenjskem. Ponudbe v oglašni oddelki pod »Takoj! vseživje«. 12798-7

OPREMLJENO SOBO iščem nujno za takoj. Ponudbe v ogl. odd. pod »Dobro plačilo«. 12799-9

SOBO, opremljeno ali prazno iščem proti nagradi. Ponudbe pod »Sporazum 1954« v ogl. odd. 12804-0

IZGUBLJENO KUVERTO izemnarjen na ime Zoré Zdravko vrniti prošim proti nagradi v oglašni oddelki. 12792-10

IZGUBLJENO TORBICO z legitimacijo in ključji na ime Zabučkovec Marija, vrniti prošim v oglašni oddelki ali na novo v legitimaciji. 12795-10

DRAP JOPICO, izgubljeno od Tovarniške ulice do zadnje tramvajske postaje v Mostah, vrniti proti nagradi v Tovarniško 20. 12793-18

MHZ: Iz moderne simfončne glasbe A Casella: Scarlattiana, J. Matičič: Simfonija v E-molu. 23.00 do 24.00 na valu 327.1 m: Oddaja za tujino (Prenos iz Zagreba).

»Umrla mama je naša dobra mama, stara mama

JOZEFA POTOKAR iz Novega mesta

Pogreb bo danes, 10. avg. ob 17. uri na novoškem pokopališču. Zalujoci: sin Franjo, hčerke: Tončka, Pepca, Angelca, Mima in Fani, snaha Mici in zet Franjo, Jaka, Pavle in Karl, vnuki, vnukinje in pravnuki.

Novo mesto, Ljubljana, Cleveland.

»Po kratki in hudi bolezni nas je v 66 leti starosti zapustila naša ljubljena mama in stara mama

MARIJA KORITNIK

Pogreb pokojne bo 10. avgusta ob 17. uri iz hiše žalosti na pokopališču v Škofji Loki. — Skoija starosti preminil moj dobi moji, zalujoci ostali.

V globoki žalosti sporočam vsem sorodnikom in znancem, da je po dolgi in mučni bolezni v 71. letu starosti preminil moj dobi moji, svak in stric

FRANC PEVEC posestnik

Pogreb bo v torek 10. t. m. ob 15.30 iz Franciškeve kapelice. — Neutolažljiva žena Rezi ter ostalo sorodstvo. — Ljubljana, 10. avgusta 1954.

ZAHVALE

Iskrena hvala vsem, ki so ob nenadomestljivi izgubi našega očeta, brata, starega očeta

ANTONA FERME

z namo sočustvovali, ja spremili na zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje. Posebna zahvala gasilski četi, dr. Janežiču iz Domžal, dr. Zarglju in ostalemu zdravniškemu osebju infektijske klinike, ki so mu nudili vsjo pomoč v bolezni. — Zalujoci družine: Ferme, Ilincič, Rončević, Zakrajšek in ostalo sorodstvo. — Limovce pri Trojanah, 7. avgusta 1954.

Vsem, ki so ob težki izgubi naše dobre, ljubljene žene in mame

MARIJE KRŽIŠNIK roj. GABER

z namo sočustvovali, ja spremili na njeni zadnji poti ter posuli njen grob s prelepim cvetjem, naša prisrčna hvala. Iskreno se zahvaljujemo čč. duhovščini. — Globoko zalujoci mož Ludvik, sin Marijan z družino in ostalo sorodstvo. — Brestanica, Trbovlje, dne 5. avgusta 1954.

Popravek: Pri zahvali Jožefa Kolman z dne 8. avgusta je izostala družina Hobei.

MALI OGLASI

RADIJSKI APARAT, nemški, popolnoma nov, prodan. Predjamska ul. 4, Rožna dolina. 12808-4

MARUZZI DUŠAN in ELA iz Rožne doline, cesta XVII, št. 5, preključjeva raztalitve, ki sva jih izrekla o Frantar Antonu in Škrinjari Rosani — sestanovaleca. 12782-11

POZABLJENO MREŽO z demaricami in dokumenti, v nedeljo, 8. avgusta na avtobusu postaja mesto Brežice vrniti prošim na ime v izkaznici ali javiti naslov. Najdite! lahko obdržite polovico cenarja. 12791-7

USLUŽNOSTNO PODJETJE Ljubljani išče sposobnega računovojo. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe poslati v ogl. odd. pod »Nastop takoj«. 12794-1

SLUŽBO DOBI komercialist z daljšo prakso v elektro in strojni stroki. Prezvel bi mesto šefa nabavnega oddelka. Ponudbe poslati na podjetje »Telekomunikacije«, Ljubljana - Pržanj 24, poštni predal 376. 12795-1

SIVILJA išče službo, gre tudi šivat na dom. Medvešček, Resljeva 25/1. 12794-1

SPALNICO, prvi dobitnik tombola na Gradu, ugodno prodam. Guček, Kolodvorska 35, telefon 30-644. 12805-4

MOSKO KOLO ugodno prodam. Jeločnik, »ASTRA«, Bežigrad 6. 12786-4

NEKAJ STAREGA POHIŠTVA prodam. Polakova 17. 12793-4

SPORTNI VOZICEK, skoraj nov, in stajlica napradaj. Pene, Predjamska 35. 12795-4

VEČJO ZELEZNO PEC (Lutz, Kraljivo, Zephir) in preprost železen štednik, kupim. Ponudbe ceno v oglašni oddelki pod »C«. 12803-3

MALO HISICO blizu industrijskega kraja in železnice kupim, najraje s preučikom. Naslov v oglašni oddelki pod »C«. 12797-7

DVOSTANOVANJSKO pritrilno hišo v Ljubljani, staro, prodam ali zamenjam za hišo z vrtom na Gorenjskem. Ponudbe v oglašni oddelki pod »Takoj! vseživje«. 12798-7

OPREMLJENO SOBO iščem nujno za takoj. Ponudbe v ogl. odd. pod »Dobro plačilo«. 12799-9

SOBO, opremljeno ali prazno iščem proti nagradi. Ponudbe pod »Sporazum 1954« v ogl. odd. 12804-0

IZGUBLJENO KUVERTO izemnarjen na ime Zoré Zdravko vrniti prošim proti nagradi v oglašni oddelki. 12792-10

IZGUBLJENO TORBICO z legitimacijo in ključji na ime Zabučkovec Marija, vrniti prošim v oglašni oddelki ali na novo v legitimaciji. 12795-10

DRAP JOPICO, izgubljeno od Tovarniške ulice do zadnje tramvajske postaje v Mostah, vrniti proti nagradi v Tovarniško 20. 12793-18

KINO

»UNION«: mehiški film »La Red«. Tednik. Predstave ob 18, 18 in 20 uri.

»KOMUNA«: mehiški film »Rio Escondido«. Tednik. Predstave ob 18, 18 in 20 uri. Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 14. ure dalje.

»SLOGA«: ang. barvni film »Redči gusar«. Tednik. Predst. 18, 18 in 20. uri. Ob 10. uri je matineja istega filma. Prodaja vstopnic za snatinojo od 9 do 10 za popoldanske predstave pa od 14 ure dalje.

»SOCA«: amer. barvni film »Najboljši med slabimi«. Tednik. Predstavi ob 18 in 20 uri. Prodaja vstopnic od 16 dalje.

